1935 november 8

betűvel szedett szavak
számítanak. — Üzleti
re más tarifa. — Fel-
tással készséggel szolga-
— Apróhirdetéseket este
felvesz a kiadóhivatal.

efon : 32-12

Izzólámpa
át olcsóbb lett: 5—25
g 96 fillér, 40 W-os 1.10
r Neumann rádió-, csil.
zletében, Piac 27. —
ókölcsönzés. T.: 11-27.
2877

LUDTALPA VAN?

áltassou cipőt Grieznál, ki 40 év óta orvog elismert speciálista gycipész. Piac u 26

Sajátterméső
jhegyaljai óborok ál-
óan kaphatók literen-
t is 66 fillértől kezdve
pt Anna u. 29. 667

Húsfüstölés
ón, pontosan, kifogás-
nul, Teleki ucca 88.
n alatt. 2979

Fleischer Anna
pszalonját megnyitot.
(Wiener-palota). Mo-
ek már 2 pengőtől, aja-
s 68 fillér. 2841

ELLATAS

HUNGARIA-PENSIO
ucca 59. szám alatt meg.
. Kitűnő konyha, mérsé-
árak. Szobák ellátás nél-
is. Szakszerű diéták.

Elsőrendű
er házikoszt bentétke-
e és kihordásra olcsón
ható. Széchen. i ucca
Özv. Bleierné. 2940

KÜLÖNFELE

Költözködésnél
rött dísztárgyakat ol-
szakszerűen javítok.
anyégőket cserélek és
ón árusítok. Rádiók,
árok bámulatos olcsón.
ány rádiószaküzlet, —
nt Anna u. 1. 2752

Poloskairtást
ngázzal, lakások átvizs
ását felelősséggel végez
da, Rákóczi u. 9. 2141

Budapestre
öztetést, áruk fel-, le
lítását — legolcsóbban
alom gumikerekű ko-
al. Szabó Kálmán u.
295?

szerkesztésért és kia lás
felelős: Thury Levente.
aptulajdonos : Debre-
Független Ujság Vál-
t.
yomatott: a Tiszántúli
vv- és Lapkiadó Rt. kör-

debreceni

független Ujság

politikai napilap

SZOMBAT, 1935 NOVEMBER 9. XXXI. ÉVFOLYAM 255. SZÁM.

6 fillér

Makalé és Gorahai az olaszoké

Agent provokatőrök öngyilkosságba kergették Szalkay Miklós gyógyszerészt,

aki emberi részvétének és könyörületességének lett az áldozata

Állitólag a MÁV Biztositó agent provokatőriei voltak az aljas emberhiénák, akik előbb részvétén át rávették, hogy kölnivizet szolgáltasson ki betegreceptre orvosság helyett, aztán megmondták, hogy feljelentik — 1 P 50 fillérert egy emberélet!

Szalkay Miklós félgram morfiummal követte el az öngyilkosságot és pénteken délután meghalt

Nyirbátorban temetik el a család sirboltjában — Ilyen esetben fincselnek az amerikaiak

Pénteken reggel Debrecenben tragikus hátterű öngyilkosság történt.

Az áldozat: *Szalkay* Miklós 51 éves gyógyszerészsegéd, ki az egyik gyógyszertárban már hosszú évek óta van alkalmazásban. Csütörtökön délelőtt 11 óra tájban beállított a gyógyszertárba egy jól öltözött férgi és szivreható szavakkal a következő kérést tárta elő:

— Uram, — mondotta az ismeretlen — láthatja rajtam, hogy uriember vagyok. Jelenleg nincs állásom, tehát pénzem sincs, de szükségem lenne egy üveg kölnivizre. Feleségemnek van bőrbaja, amit kölnivizzel kell kezelni.

Van egy fölösleges MÁV receptem, adjon ezért cserébe egy üveg kölnivizet.

A gyógyszertár tulajdonosa, aki szigoruan megtiltotta hasonló cserék eszközlését, éppen a klinikán tartózkodott és Szalkay Miklós sem tehetett mást, mint visszautasította a kérést.

Az ismeretlen azonban nem tágított. Az emberi érzés összetartásra hivatkozott, említette a mai nyomorúságos helyzetet és ismételten kérte a gyógyszerészt, hogy adjon a receptért kölnivizet. Mikor az újabb kérés sem használt, az ismeretlen könyörgésre fogta a dologt és azt mondta, hogy nem mer hazamenni feleségéhez kölniviz nélkül.

A negyedórás szivreható könyörgés mögött valóságos családi drámát lehetett sejteni és

végül is Szalkay Miklósnak megesett a szive és adott a receptért egy üveg mintegy 1.50 pengő értékü kölnivizet.

Az ismeretlen alig lépett ki a gyógyszertár ajtaján, máris két urral tért vissza. A két úr volt a tanu, az ismeretlen könyörgő pedig egy agent provocateur, aki szivreható szavaival valósággal rákényszerítette a szabalytalanságra a gyógyszerészt.

A két tanu letette az asztalra a kölnivizet és kijelentette, hogy tettenérés történt, amelyről jegyzőkönyvet vesznek fel.

Megtörtént a szerepcsere. A három úr fölényes volt, Szalkay Miklós pedig könyörgött, hogy

ne tegyék tönkre, hiszen szivjósága állásába fog kerülni és a halálba kergetik.

Az ismeretlenek azonban nem azért vállalkoztak az agent provocateur dicstelen szerepére, hogy szivük is legyen. Ők könyörtelenek voltak és Szalkay Miklós kétségbeesetten vallotta be hazaérkező főnökének, hogy milyen csunyán beugratták.

Mig a beugratók kajánul mosolyogtak a jól sikerült üzleten, addig Szalkay Miklós, az emberi szív áldozata, halálra ítélte önmagát. Ott lakott a gyógyszertár inspekciós szobájában és egész éjjel nem jött álom a szemére. Azon gondolkozott, hogy milyen aljas emberek is vannak a világon és őt, akinek a kölnivizből semmi haszna nem lehetett, ilyen kellemetlenségbe kényszerítették — a szivén, a jóságán keresztül.

Szalkay Miklós megirta búcsúleveleit. Leirta bennük lelkiállapotát, megrendült hitét és amiért a bolond jó szive miatt ilyen kelemetlenséget szerzett neki.

Aztán elővett a szekrényből egy félgramm morfiumot és egy pohár vizben felodva, megitta.

A gyilkos méregből egy félgramm a normális adag huszszorosa, amelynek hatása biztos. — Szalkay Miklós is nyomban elvesztette eszméletét és reggel fél 8 arókor találták meg mozdulatlanul az ágyában.

Azonnal hivatták a mentőket, akik a súlyos állapotban levő gyógyszerészt a belgyógyászati klinikára vitték.

A tragikus öngyilkosság hire gyorsan szétfutott a városban és mindenü tt mély részvétet, maga az eset pedig általános felháborodást keltett.

Mert az még megérthető, hogy a mai világban akadnak emberek, akik hasonló munkára vállalkoznak, de hiva telos testületnek ilyen megbizást adn nem volna szabad. Könyörgéssel mindenkit meg lehet puhitani, akinek szive van, ezért viszont nem kellene halálba kergetni egy becsületes gyógyszerészt.

Ma délután meghalt Szalkay Miklós

Szalkay Miklóst orvosai a legnagyobb gonddal kezelték és igyekeztek megmenteni az életnek. A hatalmas adag morfium azonban legyőzte az idős férfi szervezetét. Pénteken egész délelőtt agonizált és anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét, délután 5 órakor kiszenvedett.

A MÁV betegbiztositó debreceni osztálya mitsem tud az agent provokatőrökről, akiket a budapesti központ küldött ki

A szerencsétlen Szalkay Miklós tragédiája általános megdöbbenést váltott ki mindenütt, ahová csak a dráma híre eljutott. És nemcsak azok osztoztak a felháborodásban, akiknek személyileg volt összeköttetésük Szalkay Miklóssal, hanem azok is, akiket a gyalázatos módon tőrbecsalt gyógyszerész tragédiája és a MÁV Betegbiztosító agent provokatőrjeinek bitang eljárása emberi érzésükben háborított fel. Tisztán áll ugyanis mindenki előtt, itt nem arról van szó, hogy Szalkay Miklós magának anyagi hasznot akart volna szerezni azzal, hogy egy receptre orvosság helyett kölnivizet adott ki. Szalkay Miklós gyógyszerészsegéd volt, alkalmazott, aki egyrészt nem részesedett a gyógyszertár jövedelmében, hanem fix fizetést kapott, másrészt pedig, akinek

szigorúan megtiltotta főnöke, hogy receptre az előírt orvosságon kívül bármit is kiszolgáltasson.

Szalkay Miklós meg is mondta az agent provokatőrnek:

— Én alkalmazott vagyok, nem szeghetem meg a főnököm által kiadott tilalmat, mert akkor állásommal játszom.

És csak akkor adta ki a kölnivizet, amikor

az agent provokatőr emberi érzésére apellált, hogy feleségének betegsége miatt csak szesszel szabad lemosnia a lábát s kérte, könyörgött neki, hogy mint úriember érezzen vele bajában, adja oda neki a kölnivizet, amire úgyis betegsége miatt van szüksége.

Szalkay Miklóst tehát emberi részvétének felkeltésével, könyörületességére való hivatkozással csalta tőrbe az agent provokatőr, aki azután könyörtelenül kergette az öngyilkosságba.

Az ilyen esetek azok, amelyekben az amerikai közvélemény helyesli a linchelést. Az a bitang agent provokatőr, aki tőrbecsalta szegény Szalkay Miklóst, aljasabb dolgot követett el, mint a lopás, aljasabbat, mint a gyilkosság, mert

az emberi jósággal élt vissza, a jószivénél, az emberi részvétnél fogva kergetett a halálba egy embert.

Jó lenne tudni, hogy ki volt ez az elvetemült emberhiéna s ki volt a hozzá egészen méltó két társa. Sajnos azonban erre a kérdésre Debrecenben feleletet nem lehet kapni. Érdeklődtünk a MÁV Betegbiztosító debreceni osztályánál s azt a felvilágosítást kaptuk, hogy nem Debrecenből, hanem

csak Budapestről küldhették ki az agent provokatőröket, akik nem is jelentkeztek a debreceni osztályon.

Mindenesetre örvendünk annak, hogy ennek az emberiesség ellen elkövetett aljas merényletnek nincs felelős tettestársa Debrecenben. Maga a MÁV Betegbiztosító azonban a gyógyszerésznek aljas eszközökkel való tőrbeejtéséért viseli a teljes erkölcsi felelősséget. Mégis

lehetetlen az, hogy ilyen nagy anyagilag erős és feltétlen tekintélyű intézet ilyen fogásokkal éljen ügyvitele ellenőrzésében. Maga az agent provokatőrség olyan aljas fogás, hogy nem méltó a MÁV Betegbiztositóhoz, de nem érdemelte meg ennek az eszköznek a használatát az a debreceni gyógyszerészi kar sem,

amely — ime a példa mutatja — anyagi haszon kilátásba helyezésével nem, hanem csak emberi, könyörületes érzéseinél fogva hajlandó megszegni az elébe irt szabályokat. Reméljük, hogy a MÁV Betegbiztosító Intézet debreceni osztálya módját ejti annak, hogy a központtól kérje ennek az ügynek a kivizsgálását s a biztosító központja a magára eső szégyen elkerülése céljából kiadja annak a három elvetemült agent provokatőrnek a nevét, akik — reméljük — csak visszaéltek utasításukkal. — Ami, ha nem történnék meg, úgy kell vennünk, hogy agent provokatőrök ígénybevételével maga az előkelő intézet üldözött a halálba egy jószivű, szegény embert.

Még súlyosabbá teszi a helyzetet, hogy van egy kúriai döntvény, amely kimondja, hogy

a recept tulajdonosa számára jogosult bármit kiadni a gyógyszerész abban az értékben, ami a recepten fel van tüntetve.

Ebben az esetben nem volt nagyobb a recepten előírt orvosság ára, mint a kiadott kölnivizé: 1 pengő 50 fillér. Szalkay Miklósnak tehát nem kellett volna megijednie a következményektől s talán nem is ijedt volna meg, ha csak magáról van szó. Ő azonban nem tudta elviselni a rája nehezedő felelősség terhét amiatt, hogy az ő hibája miatt, jóságos lelkü kenyéradóját és rokonát, Beke Barna gyógyszerészt éri majd súlyos vád és kellemetlenség. Ezért lett öngyilkos,

rokona iránt való szeretete és gavalléros becsületérzése vitte a halálba.

Ugy érezte, hogy jóvá nem teheti, el nem háríthatja a következményeket, csak úgy, ha élete eldobásával tiltakozik a vele szemben elkövetett aljasság ellen.

Szalkay Miklós előkelő szatmármegyei családból származik. Nemzedékek óta Mátészalka környékén volt családja földbirtokos familia.

Egyik nagynénje, — szintén Szalkay-lány — Vázsonyi Vilmosnak volt felesége.

Családja tönkrement, sok csapás érte az életben, Szalkay Miklós azonban szorgalmasan és becsülettel dolgozott s ha a sok csapás után kissé kesernyés érzéssel nézte is a világ folyását, álarca alatt meleg, érző szivet hordott, amely minden rászorulón mindig kész volt segíteni és nagyon szerette hozzátartozóit. Családját és barátait őszinte gyászba borította szerencsétlen sorsa és temetésén, — amely a nyirbátori családi sirboltban lesz, — sok forró könny pereg halála miatt.

Székely, Győri és Morvai
Ferenc József út 67.
Uriszabóság és külön leges kész férfiruhák.
Szigorúan szabott árak! Takarékossági tag.

Felhúzták a nyilastelepi új református templom tornyába a harangokat

A nyilastelepi református egyházközség a közeljövőben templomszentelési ünnepet tart és a templom tornyában nemeslelkű adományozók jóvoltából két ezüstszavú harang fogja imára szólítani a hiveket. A templomszenteléssel egyidőben harangszentelés is lesz a Nilastelepen.

Pénteken délután szerelték fel a harangokat a templom tornyába. A telepről összesereglett hivek áhitattal olvasgatták a harangokra vésett betüket: Isten dicsőségére Debrecen nyilastelepi református egyházközségének adományozták Hermann Károly presbiter és neje, született Nagy Róza, az Urnak 1935-ik esztendejében.« És a vallásos idézeteket: »Jöjjetek el, imádjuk az Urat!« »Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk«. »Te benned bíztunk eleitől fogva«.

Beszélgettünk *Filep* Endre nyugalmazott igazgatótanítóval, az egyházrész gondnokával, aki elmondta, hogy alig néhány hónapja, hogy *Juhász Nagy* Sándor főgondnok kezdeményezésére elhatározták a templom felépítését.

— Megható volt — mondotta a gondnok — hogy a nyilastelepi szegény emberek elhozták filléreiket a templomépítés javára. Tizenkétezer pengőt gyüjtöttünk a hivek adományaiból. Azonkívül mintegy ezer pengő értékü oltárterítőt adományozott *Kovács* Sándorné, *Papp* Gyula gyógyszerész ötszáz pengő értékü ezüst kegyszereket, *Juhász Nagy* Sándor úr pedig egy gyönyönü szószéket csináltatott. Ezekhez az adományozókhoz csatlakozott aztán Hermann Károly presbiter úr, aki a körülbelül háromezer pengő értékü harangokat adományozta.

A köröttünk hallgató nyilastelepiek közül most megszólal egy csizmás magyar:

— Nincs kérem, egész Debrecenben annyi hűség, mint ebben az egyházrészben. Testvérei vagyunk egymásnak, nem ellenségei, azért tudtuk felépíteni ezt a templomot.

Most kocsin robog be a harangadományozó Hermann Károly a feleségével és a hatalmas tömeg nem győzi elhalmozni a szeretet jeleivel. Valóságos erőszakkal odaviszik őket a felvirágozott harangok mellé, hogy lefényképezzék őket. És ott áll a templom előtt, a harangok mellett kipirultan a két nagyon boldog ember.

Hermann Károly, aki a Nyilastelepen füszerkereskedő és vendéglős, minden szabad idejét az egyházrész fejlesztésének szenteli.

Amikor a fényképezés után megszólítjuk, szabadkozik, elhárítja magáról a dícséretet, aztán azt mondja:

— Hál a jó Istennek, nem panaszkodhatunk. Anyagilag és szellemileg is jól áll a nyilastelepi egyházrész. Nagyon nagy öröm számomra az, hogy felépült ez a templom és benne tiszta szavú harangok szólíthatják a hiveket. Tessék megirni, hogy egy óra kellene a templom tornyára. Segítsen hozzá bennünket a város!...

Közben a szerelők nagy vigyázattal felvontatták a toronyba a harangokat és a hívők feszülten várják, hogy megcsendüljenek az ezüstös hangok. A várakozás nagy feszültségében két apróság egymásnak ugrik és rángatják, cibálják egymás ruháját. Egyszer csak megszólal a toronyban a harang. Lágy, tisztta szavára a két gyerek abbahagyja a verekedést és feltartott fejjel, áhitatosan figyelnek a harangszóra...

November 10-én, vasárnap délután fél 3 órakor szenteli fel a központi egyház a nyilastelepi hivek áldozatkészségéből felépített szép új templom részére Hermann Károly presbiter és neje, szül. Nagy Róza által a mai világban ritka bőkezüséggel ajándékozott két szép harangot *Uray* Sándor lelkész, aki a Nyilastelepen a missziói munkát kezdeményezte. Énekel a nyilastelepi Törekvés Dalkör, a harangokat átveszi *Filep* Endre gondnok. Majd Majd a felszerelt új harangok megszólaltása után az imateremben istentisztelet lesz. Bibliát olvas és imádkozik *Papp* Imre lelkész, prédikál *Uray* Sándor lelkész.

November 17-én az új templomot szenteli fel dr. *Baltazár* Dezső püspök. Ennek részletes műsorát később közöljük. A szép ünnepélyekre ezen az uton is szeretettel hivja az egyház tagjait a nyilastelepi egyházrész vezetősége.

Használt és javított VARRÓGÉPEK RÉSZLETRE IS SCHENKENGELNÉL Piac u. 89. kaphatók.

Hubertus-lovaglás

Fényes és előkelő közönség részvételével tartották meg pénteken a debreceni 6. csendőr lovasalosztály szokásos Hubertus vadászlovaglását az epreskerti repülőtéren. A vendégek között megjelent báró Vay László főispán, Kölesey Sándor dr. polgármester, Zöld József helyettes polgármester, vitéz Falka Ferenc és Vincze András tábornokok, valamint Debrecen polgári és katonai társadalmának számos előkelő reprezentánsa. A lovaglás eredménye egyébként a következő:

Első kategóriában: 1. Kiss Erviu huszárfőhadnagy, 2. Fejes Béla méneskari főhadnagy, 3. Raszlavitzy János huszárőrnagy.

Második kategóriában: 1. Bodroghy János hadnagy, 2. Fritz Pál főhadnagy, 3. Gazdy Béla főhadnagy.

Harmadik kategóriában: 1. Béldy Ili, 2. Filótás Tivadar huszárfőhadnagy, 3. Kricsfalussy Ferenc huszárszázados.

Negyedik kategóriában: 1. Kovács János méneskari tiszthelyettes, 2. Kovács Ferenc törzsőrmester, 3. Tikos Márton törzsőrmester.

A kifutó után az értékes és ízléses díjakat Deméný Géza altábornagy felesége osztotta ki a nyerteseknek.

A Hubertus vadászlovaglás preciz és tökéletes megrendezéséért Raszlavitzy János őrnagyot illeti a legteljesebb elismerés, akinek értékes és fáradhatatlan segítő társa volt a rendezésben Zoltán Pál huszárszázados.

Este az Arany Bika üvegtermében nagyszabású táncmulatság volt.

— **A frontharcosok bajtársi összejövetele.** Az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoportja 12-én tartja szokásos havi összejövetelét a Frontharcos Otthon összes helyiségében. Kimagasló momentuma lesz a jövő héten kedden este 8 órakor megtartandó összejövetelünknek — melyen úgy a tiszt, mint altiszt és legénységi bajtársak is résztvesznek — dr Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár bajtárs előadása. Elnökség

Az olasz csapatok bevonultak Makaléba és Gorahaiba

Bombazáport zúdítottak az olasz repülőrajok az ogadeni frontra—Gondart fenyegeti az olasz előnyomulás — Az abesszinek kifosztották a feladott Makalét — Megindult az előretörés Harrar felé

Aszmara, november 8. Makale meghódítása, amely pénteken reggel 9 órakor lett teljes, stratégiai szempontból rendkívül fontos, mert

ennek a városnak birtokában az olasz hadvezetőség kezében tartja az egyetlen nagy országutat, amely megrakott teherszállító autók számára is járható.

A sors iróniája, hogy ezt a jó utat a négus építtette és rengeteg pénzt költött rá. A munka csak nemrégen fejeződött be.

Az eddig kiépített út Addis-Abebából az Asangi folyótól északra fekvő Maicioig vezet. Tíz méter széles, úgy hogy három sorban közlekedhetnek rajta a teherszállító autók. Ezen az úton a bombavető repülőgépek oltalma alatt az olasz északi hadsereg bízvást elindulhat Abesszinia fővárosa felé.

HIVATALOS OLASZ JELENTÉS MAKALE ELFOGLALÁSÁRÓL

Róma, november 8. Délután félegy órakor a külügyminisztérium sajtóirodája Aszmarából érkezett rádiótávirat alapján kiadta a hivatalos jelentést, hogy az olaszok bevonultak Makaléba és elfoglalták a várost.

Róma, november 8. Negyvenedik számú hivatalos jelentés.

De Bono tábornok táviratozza:

Zászlóink, amelyet 1896 január 22-én bevontunk Makale erődjén, ma reggel kilenc óra óta — hála az olasz és a benszülött osztagok hadműveletének — ismét ott lobog az erődön.

NAGY POMPÁVAL TÖRTÉNT A MAKALEI BEVONULÁS

London, november 8. Az olasz haderő, a legújabb jelentések szerint a legnagyobb pompával vonult be Makaleba. Borglio ezredes Makale kormányzójává nevezte ki Guksza herceget.

London, november 8. Makale lakossága, amely a bevonulás előtt a várost környező dombokon foglalt helyet, üdvözlő kiáltásokkal szólította fel az olaszokat a közeledésre.

A bevonuló csapatoknak a lakosság gödölyéket s szárnyasokat ajánlott fel, meghódolása jeléül,

majd megjelent a papság és a feszületet csókra tartották az olasz hadvezérek elé. Később a szomszédos falvakban s a hegyek csúcsain óriási máglyatüzeket gyujtottak a hódítók tiszteletére, a felszabadulás feletti öröm jeléül.

Ezzel egyidejüleg Santini tábornok fasiszta hadosztálya elfoglalta Dolot, amely Makaletól 10 mérföldnyire fekszik, mig Lorenzini tábornok Danakil hadosztálya Aszbit szállotta meg.

Makale bevételével Tigre tartomány majdnem teljes egészében az olaszok kezébe került. Az olaszok jobbszárnya a Takaze folyó völgyére, balszárnya pedig Makalera támaszkodik. Október 3-a óta az olaszok északon háromszögalakú területet foglaltak el Abesszíniából.

Addis-Abeba, november 8. Az északi hadszíntérről érkező hírek szerint Makale körül még mindig folynak a harcok. Arra számítanak, hogy

Kassza herceg csapatai 5 nap alatt megérkezhetnek Makale közelébe

és beavatkozhatnak a küzdelembe.

Bombazápor a déli fronton

London, november 8. Nagy olasz repülőraj irtózatos bombazáport zúdított Harrarra. A Reuter-iroda haditurósítójának jelentése szerint

legalább ezer bombát dobtak le az olasz repülők és óriási pusztitást vittek végbe az épületekben.

A bombázásnak igen sok emberélet esett áldozatul. Igy Afevort herceg, a déli hadszíntér egyik legkiválóbb abesszin tábornokat is meghalt.

London, november 8. Legutóbbi táviratok szerint az olasz bombavető rajok nem Harrarra, mint tévesen jelentették, hanem

Dagga városra dobtak ezer bombát.

Gorahai eleste megnyitotta az utat Harrar felé és most a kis olasz harcikocsik és páncélos gépkocsik megkezdik a zelőnyomulást Harrar felé. Az abesszinek ellentállás nélkül kiürítették Garahait és 130 mérföldnyire északra Dagga-Burba vonultak vissza, ahol állítólag ellenállást kísérelnek meg.

Róma, november 8. A háború elején toborzott danakil harcosok hadoszlopa erőltetett menetben halad Agula felé. A hadoszlop többezer tevével és öszvérrel rendelkezik. A csapatok naponta 80 km-t is megtesznek.

GORAHAI ELFOGLALÁSA

Róma, november 8. A szomáli hadszíntéren

az olasz csapatok elfoglalták Gorahait. Ennek a fontos pontnak az elfoglalása, amely Sillave megszállása után következett be, megnyitja az olasz csapatok előtt a Harrar felé vezető utat.

Róma, november 8. Az elfoglalt Gorahai fontos harcászati központ, amely uralkodik a vidék összes karaván útain. A sok kút következtében az olasz megszállás sokkal kedvezőbb körülmények közé kerül, mint az egészségtelen ogadeni síkságon. A Gorahaiban elhelyezett abesszin csapatok létszámát ötezerre becsülték, de a pontos adatok hiányzanak.

PUSZTULÁS MAKALEBAN

Róma, november 8. A Makaleba bevonuló olasz katonákat a pusztulás képe fogadta. Az olasz lapok tudósításai szerint az abesszin csapatok mind egy szálig elhagyták a várost s a lakosság nagyrésze is elköltözött. Az abesszinek, mielőtt kiürítették Makalet, sok házat hír szerint felgyujtottak s

— **Mindazon mérgezési esetek** leküzdésénél, melyeket romlott ételek okoznak — tehát főleg húsmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor — a gyorsan ható természetes »**Ferenc József**« keserüvíz azonnali használata rendkívül fontos segédeszköz.

a várost kifosztották. János király sírját, az Enda Marjam-templomot és Guksza herceg palotáját felprédálták.

Santini tábornok csapatai már Makalen túl járnak és elfoglalták Siafat helységet. Egy könnyű gyalogságból álló és tüzérséggel megerősített hadoszlop a kora délutáni órákban Selikot vidékén Dongea helységhez érkezett. Egyes előretolt csapatok még délebbre hatoltak elő, anélkül, hogy komoly ellentállásra találtak volna.

GONDAR FELÉ

London, november 8. Makale elfoglalásával egyidejüleg más nagy fontosságú olasz előrenyomulás hire érkezett, amely a Reuter-iroda szerint kiszámíthatatlan benyomást gyakorolhat a hadjáratra. — Agherből jelentik, hogy

az olasz reguláris és gépesített csapatok átkeltek a Setit folyón és Gondar felé nyomultak előre.

Ugyanakkor az első hadtest Maravigna tábornok vezetése alatt megszállta Adi-Abo kerületet és elfoglalta az Akszum és a Setit folyó közti körzetet. Ez a két mozdulat Gondart fenyegető előnyomulást jelent és a bekerítés veszélye fenyegeti egyszersmind a Tembien fensíkot is, ahol Szejum herceg seregeit sejtik. Ez a támadás megnyithatja az olaszok útját a Tana tóig, úgy hogy rövidesen elfoglalhatják a Gondar—Debra—Tabor—Szokota-Amba—Alagi-Kvoran vonalat.

Páris, november 8. A Journal des Débats makalei távirata szerint a déli arcvonalon ma abesszin csapatösszevonások folynak, amely arra vall, hogy az abesszinek támadásra készülnek. Az olaszok állandóan bombázzák az abesszin csapatok Ogadenben húzódó arcvonalát.

NAGYARÁNYU OLASZ CSAPATSZÁLLITÁS A SZUEZI-CSATORNÁN

Portszaid, november 8. A november 1-től 7-éig terjedő héten hét olasz csapatszállító hajó haladt át a Szuezi-csatornán. A hajókon összesen 9199 fönyi legénység

A fékezhetetlen emberi szenvedélyek, izgalmas kalandok, szerelem, bosszú

filmje Dumas örökéletü romantikus regénye nyomán

gróf Monte Christo.

Edmond Dantes, a férfi hősök ideálja: **Róbert Donat.**

Mercedes, az eszményi nő: **Elissa Landi.**

Vígszínház 5, 7 és 9 órakor.

DIVAT ZOKNIK
—.54 FILLÉRTŐL
KARDOS LÁSZLÓNÁL

és tiszt utazott a keletafrikai harctérre. Ugyanezen idő alatt hat nagy olasz teherhajó is érintette a Szuezi-csatornát. A hajókon nagymennyiségű hadianyagot és élelmiszert vittek Massaua kikötőjébe. Az olaszok összesen 47.900 font csatornailletéket fizettek.

MALÁRIAJÁRVÁNY ANGOL-SZOMÁLIFÖLDÖN

London, november 8. Angol-Szomáliföld fővárosából, Berberából érkező Reuter-jelentés szerint az angol védelem alatt álló terület határán maláriajárvány van.

Angol körökben kijelentik, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, mintha az angol védelem alatt álló Szomáliföldről fegyvereket és lőszert szállítottak volna Abesszíniába. Ezzel szemben angol részen is beismerik, hogy nagymennyiségű tábori felszerelést és gázálarcokat szállítnak a határon túlra.

EGÉSZ ADDIS-ABEBA ELKISÉRI A NÉGUST ÉS FELESÉGÉT A HARCTÉRRE

Addis-Abeba, nov. 8. Az abesszin főváros teljesen a négus elutazása előkészítésének jegyében áll. A főváros lakossága lázasan készül a nagy útra, mert mindenki el akarja kísérni a négust és a négus feleségét a harctérre. Az elutazás azonban aligha történik meg a jövő hét első napjai előtt.

Asfan Vozen trónörökös megérkezése nagy ünnepségek között folyt le. A trónörökös csütörtökön délután érkezett meg repülőgépen a desszjei főhadiszállásról a fővárosba. A császár és a császárné a nagy tömeg előtt személyesen fogadták a trónörököst, akit rendkívül melegen üdvözöltek.

A trónörökös azért érkezett a fővárosba, hogy a császárt távollétében helyettesítse,

és intézi majd a folyó államügyeket és abban az esetben, ha a négussal a harctéren valami baj történne, Asfan Vozen azonnal elfoglalja a trónt.

A FALASAK A HADSEREGBEN

Páris, november 8. Az Information abesszíniai távirata szerint többezer főnyi falasa (abesszin zsidó) beállt az abesszin hadseregbe. Addis-Abebában egy dúsgazdag zsidó kereskedő családjának 20 tagjával együtt belépett a hadseregbe.

ÉHSÉG GORAHAIBAN

Róma, november 8. Hivatalos olasz helyen megerősítik Gorahai bevételének hírét. A bevonuló olaszok

a város lakosságát a legnagyobb nyomorban és éhségben találták,

úgy hogy az első intézkedés élelmiszer és ivóvíz kiosztása volt. Hivatalos olasz körök felhasználják ezt a tényt annak megállapítására, hogy Olaszország már csak azért sem adhatná vissza az elfoglalt területeket, mert nem vállalhatja az erkölcsi felelősséget az újból abesszin fenhatóság alá kerülő benszülöttek sorsáért. Ha tehát Olaszországhoz bármilyen alakban felszólítást intéznének, hogy az elfoglalt területeknek csak egy kis részét is visszaadja, az olasz kormány erre leghatározottabb nemmel válaszol.

Kenyeres-Kaufmann újrafelvételt kér

Budapest, nov. 8. Kenyeres Kaufman Miklós jogi képviselője a belügyminiszterhez új adatokkal felszerelt ujrafelvételi kérelmet nyujtott be. Azt a kérést terjesztette a miniszter elé, hogy magyar állampolgárságának elvonását az ujrafelvételi kérelem elintézéség függesszék fel. A közigazgatási bírósághoz pedig azzal a kérelemmel fordult, hogy a petició tárgyalását illetőleg a határozat kihirdetését a bíróság halassza el arra az időre, amíg a belügyminisztérium döntése az ujrafelvételi ügyben megérkezik. A közigazgatási bíróság a halasztási kérelem tárgyában szombaton dönt.

Horváth Árpád Ady Társaságbeli előadásán Debrecen kulturközönségének elitje vesz részt

A Debreceni Ady Társaság szombaton nyitja meg ezidei előadássorozatát és rögtön a megnyitó előadás olyan lesz, amely méltóan reprezentálja az Ady Társaság mindig előkelő színvonalát. Ritka nagy érdeklődés mutatkozik a megnyitó előadás iránt, ami úgy az előadó személye, mint a tárgy miatt teljes mértékben érthető.

Horváth Árpád, a Magyar Színház főrendezője tart előadást *szombaton délután 6 órai kezdettel a Déri-muzeumban »Örök színház — mai közönség« címmel.* A színpadi művészet a legközelebb áll a közönséghez, ennek ellenére a színpadművészet esztétikája ma is csak néhány szakember zárt területe. Igen különös, hogy ennek a legősibb művészetnek az elmélete a közönségtől csaknem teljesen idegen s annál nagyobb örömmel kell fogadni, ha *a színpadművészet olyan kiváló elméleti és egyben gyakorlati szakértője szól a közönséghez a színház problémájáról, mint amilyen Horváth Árpád.*

Horváth Árpád rendező, — mint köztudomásu, *igen fiatalon lett a Nemzeti Szinház főrendezője* — s tudott dolog, hogy a modern színpadművészetben milyen egyeduralkodó szerepe van a rendezőnek. Amióta Gordon *Craig* »A színház művészetéről« című kötetében összefoglalta a mai színjátszás karakterét adó tanait, amelyek szerint a színpad művészete nem a darab szövege, — az irodalom —, nem a zene, nem a tánc, nem a szecnárium s nem a technikai hatások, sőt nem is a színész játéka, hanem mindezek összessége: az előadás a maga egészében, mint külön mű, — azóta a rendező jelentősége tudatosan előtérbe nyomult. *Horváth Árpád kitünő és előkelő reprezentánsa annak az új rendezői nemzedéknek, amely a stiluskorszakalkotó nagyok nyomán fejleszti tovább a színpad örök művészetét s bizonyos, hogy az elsőrendű elméleti felkészültségü és nagy gyakorlati tapasztalatú rendez őszombati előadása különleges élmény lesz.*

Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, Debrecen város kulturközönségének elitje jelenik meg a Déri-muzeum előadótermében, *s a hivatalos várost dr. Kölcsey Sándor polgármester és dr. Balogh Sándor kulturtanácsnok képviselik.* Belépődíj nincs s mivel a terem befogadóképessége korlátozott, *a helyeket ajánlatos idejekorán elfoglalni.*

Tábornok és 87 éves hirlapiró pere a tábornok legionista fiának kiszabadítása körül

Budapest, nov. 8. A budapesti törvényszék előtt csalással vádolva állott ma *Pázmándy* Dénes 87 éves hirlapíró, aki ellen az volt a vád, hogy elvállalta *Lorántfai Loránt* Dénes nyug. csendőrtábornok fiának az idegenlégióból való kiszabadítását,

1500 frankot megtartott abból a pénzből, amelyet általa küldött vissza Lovart budapesti francia attasé a tábornoknak a szabadítás meghiusulása után.

Pázmándy Dénes elmondta, hogy 300 pengőt vett fel költségeire s nemcsak 100 pengőt sürgönyzött el, hanem Párisba is kiutazott a fiú érdekében.

Lórántfai Lóránt tábornok előadta, hogy Zoltán fia betegeskedett, de nem tudott elmenni anyagiak miatt melegebb éghajlat alá, beállott hát, megszökve, az idegenlégióba. Toulonból aztán panaszoslevelet irt s kérte, hogy szabadítsák ki. A közbenjárást elvállalta a kitünő francia összeköttetésekkel biró Pázmándy, fel is vett 300 pengőt. Eredményt azonban nem ért el, sőt

a francia attasé utján a fiú parancsnoka visszaküldte azt a 3500 frankot is, amit utiköltségre küldött el fiának, amikor Pázmándy azt mondta, hogy a légió elbocsátja. Ebből tartott vissza jogtalanul Pázmándy 1500 frankot.

A volt legionista, aki közben kitöltötte szolgálati idejét, elmondta, hogy nem bántak velet jobban Pázmándy közbenjárása után sem, amikor pedig orvosi vizsgálatra került, egy haragosának feljelentésére szolgálatképesnek mondták ki. Amikor azt a bizonyos 3500 frankot apja elküldte neki, szökés előkészülete címén, ugyancsak a haragosa feljelentésére megbüntették.

Egy tan uelőadta, hogy halotta, amikor az 1500 franknak párisi tuiszámlája fejében való megtartására felhatalmazta a tábornok Pázmándyt.

A tábornok itt közbekiáltott: Sohasem láttam ezt az urat. Hamis tanu, egy szó sem igaz abból, amit vallott.

A tanu tiltakozása után P. *Ábrahám* Dezső ügyvéd elmondta, hogy Pázmándy a fiú kiszabadítása érdekében utazott Párisba.

Az ügyészségi elnök: Állítólag azért utazott, hogy Hajdunánás városnak pénzt szerezzen.

Kőrőzsy Béla tanu: Arról is volt szó.

A védő becsatolja *Jouart* katonai attasé levelét, amelyben elmondja, hogy ezt a pénzt legalább sikerült megmentenie a tábornok fiától s hogy emlékszik Pázmándy közbenjárására.

A tábornok erre becsatolta fia légióbeli parancsnokának bizonyítványát arról, hogy Lórántfai Lóránt Zoltán kitűnően viselkedett a légióban s bámulatba ejtette a zezredet, amikor egy sebesült káplárt a hátán vitt ki az ellenséges tűzből

Ezután a tárgyalást elnapolták.

Gyászrovat

EHRLICH ZOLTÁN TRAGIKUS HALÁLA

Jól ismerte a debreceni közönség Ehrlich Zoltánt, a kitünő mozigépészt, aki a Vígszínház, majd legutóbb az Uránia mozgó műszaki vezetője volt. A munkaszerető, vasfizikumu férfi tegnap tragikus körülmények között halt meg. Nem régen operálták egy tályoggal és a héten, visszament a klinikára utókúrára. Nem volt fekvő beteg, sokat sétált a parkban és a folyosón. Tegnap is kiment cigarettázni és amint rágyujtott, hirtelen megtántorodott, elesett és hiába sieltek segítségére, par pillanat mulva meghalt. Szivszélhüdés oltotta ki a 39 éves férfi életét. Halála általános részvétet keltett.

HÓMAN MINISZTER KRAKKÓBAN

Varsó, nov. 8. Hóman miniszter ma délben megérkezett Krakkóba. Dyduch tb. krakkói magyar konzul, a konzulátuson ebédet adott aminiszter tiszteletére. Ebéd után a miniszter hivatalos látogatást tett Malaszinszky vajdánál. A délután a miniszter kisérete a Vavel várba vonult és ott a királyi sírboltban koszorút helyezett el Báthory István s Pilsudsky koporsóján. Este az egyetem rectora estebédet adott a miniszter tiszteletére.

MÁRK ENDRE KITÜNTETÉSE

Budapest, nov 8. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Márk Endre m. kir. udvari tanácsos, debreceni ügyvédnek, Debrecen sz. kir. város volt polgármesterének 60 éves ügyvédi és közéleti tevékenysége elismeréséül a II. oszt. magyar érdemkeresztet adományozta.

MÜKÖDIK A VEZUV

Nápoly nov. 8. A Vezuv a legutóbbi napok esőzései következtében ismét működik. Rengeteg szikrakévét látni a városból. A megfigyelő intézet igazgatója kijelentette, hogy az eső egy kb 20 m. magas kupot meglazított és hogy ennek alapjából folyik elő most a láva. A tűzhányó mostani működését nem tartják veszélyesnek.

Halász Gábor a postafőigazgatói címet kapta

Halász Gábor debreceni postafőigazgatóhelyettes tudvalevően nyugalomba vonult. E zalaklommal felettes hatósága teljes elismerését nyilvánította a kiváló főtisztviselőnek, azonban ezenfelül a legmagasabb helyen is értékelték hosszú és érdemdús szolgálata alatt a posta és távíróintézmény érdekében kifejtett rendkívül nagyértékü munkásságát és ezért most nyugalombavonulasá alkalmával, kiváló érdemeinek elismeréséül a kormányzó a postafőigazgatói címet adományozta neki. A magas kitüntetés általános örömet keltett, mert mindenki, aki Halász Gábort és nagyszerű munkásságát ismeri, tudja, hogy a kitüntetés arra igazán érdemes férfiut ért. Halász Gábor hosszú időn át teljesített szolgálatot a posta és távirdaintézménynél és mindenkor arra törekedett, hogy egyrészt az intezmény nivóját és teljesítőképességét minél magasabbra emelje, másrészt minden igyekezetével azon volt, hogy a közönség igényei minél jobban kielégittessenek és a posta és táviró intézmény minél kielégitőbben álljon szolgálatára mindenkinek. A debreceni posta és távirdaintézmény fejlesztésében igen nagy érdemei vannak. Kitüntetése alkalmából nemcsak kartársai, de minden ismerőse meleg szeretettel üdvözölte, kifejezéseül annak a tiszteletnek, szeretetnek és megbecsülésnek, amelyben Halász Gábor úgyszakkörökben, mint mindenhol áll.

Szombaton és vasárnap 3 nagy sláger az Apollóban

Két heti fogház a megszaporodott tyukokért

Haizer Gergelyné, püspökladányi napszámos némi tyúkokat szerzett, amelyekről utólag kiderült, hogy setét multtal bírnak, lévének lopottak. A setét multu tyúkok veszedelembe sodorták Haizernét, mivel a tyúkpártolást az ügyészség orgazdaságnak minősítette és eljárás indult az asszony ellen. Haizerné ügyét a debreceni törvényszék pénteken tárgyalta. A vádlott kijelentette, hogy ő nem is tudta, hogy kerültek a tyukok a ketrecébe, sőt azután sem tudott róla semmit, mikor két ismeretlen ember elvitte a titokzatos baromfiak egyrészét, Az emberek ugyanis, mint Haizerné mondotta a tárgyaláson, erősen titkolóztak. Ezután Haizerné gondolkodóba merült és azon töprengett, mit csináljon a tyúkokkal. Eme kényelmetlen helyzetből a hatóság segítette ki, a tyúkok lopott voltát kideritvén, valamint azt is, hogy erről bizony az asszony is tudott és így ama ritka tünemény tetejében, hogy tyúkjai reggelre megszaporodtak, a debreceni törvényszék még tizennégynapi fogházat is javára jegyzett Haizernének orgazdaságért.

A város jövőre megkezdi az alapitványok korlátozását

A költségvetést tárgyaló közgyülés tudvalevően úgy határozott, hogy az alapítványok kamatainak kifizetését, illetve azok fentartását a jövőben tegye a polgármester megfontolás tárgyává. A város anyagi helyzete ugyanis a legmesszebbmenő mértékben megköveteli a szigoru takarékoskodást. Az alapítványok legnagyobb része egyébként is olyan, hogy azok tőkéje nem létezik, amennyiben a koronaérték lemorzsolódása alkalmával azok elértéktelenedtek, vagy eredetileg sem tőkésitették az alapítványt, hanem a város évenként fizette a megfelelő kamatokat. Ennek a közgyülési határozatnak az a konzekvenciája, hogy valamennyi alapítványt revizió alá vesznek.

A kérdés úgy merült fel, hogy a Ferenc József alapítvány most esedékes félévi kamatainak odaitéléséről volt szó. Ebből az alapítványból, amelynek szintén nincs meg a tőkéje, hanem a közgyülés önkéntes valorizációja folytán a kamatokat fizette mindig a város, ezidő szerint 2310 pengőt, hét egyetemi hallgató kapott ösztöndijat. Orvoskari és bölcsészetkari hallgatók között oszlottak meg kisebb nagyobb összegben ezek az ösztöndijak. Az orvoskari dékán most terjesztette be javaslatát arra vonatkozóan, hogy kik kapják meg az idén az ösztöndíjakat. Három helyre ajánlott is hallgatókat a kar és egyben értesítette a polgármestert, hogy a negyedik helyre, mivel az e helyen volt ösztöndíjas, Balló Zoltán végzett, november hatodikára meghirdette a pályázatot. Az előterjesztés alapján a polgármester a három helyre Orsós István, Böszörményi Zoltán és Horváth László orvostanhallgatókat nevezte ki, akik eddig is élvezték az ösztöndijat. Tudomásul vette, hogy a dékán meghirdette a pályázatot a negyedik helyre, azonban értesítette a dékánt, hogy a közgyülés határozatára tekintettel a meghirdetés előtt kérdezze meg a polgármestert, hogy a pályázatot meghirdetheti-e, mert nem bizonyos, hogy az ösztöndíjat a város a jövőben is megadhatja-e.

Egy-egy hónapra ítéltek két nőt tiltott édesítőszer eladásáért

Ez év nyarán történt, hogy a hatóságok lelepleztek két nőt, akik tiltott édesítő szerekkel kereskedtek. A Kákóczi uccai piacon állapitották meg, hogy *Pap* Flóra és *Oszlovits* Mária tiltott édesítő szereket hoznak forgalomba és ezért mindkettő ellen megindították az eljárást.

Pénteken került ügyük a debreceni járásbíróság elé. A tárgyaláson mindketten ártatlanságukat hangoztatták s kijelentették, hogy sohasem foglalkoztak tiltott dolgok forgalombahozatalával. A bíróság azonban megállapította bűnösségüket és Pap Flórát és Oszlovits Máriát egy-egy hónapi fogházbüntetéssel sujtotta.

Az öreg amerikás magyar esete az alkohollal a választások alatt

Idősebb Cseh Ferenc, 58 éves fónyi lakos harmincöt esztendeig volt kint Amerikában, mint bányász és éppen az elmúlt választások alatt tért haza Fóny községbe, ahol pár holdnyi födje van. Mikor már hazafelé jött, akkor helyezték hatályon kívül Amerikában a prohibiciós törvényt amely antialkoholistává tette Cseh Ferencet. Hazaérkezése után aztán igyekezett itthon pótolni az Amerikában elkövetett mulasztást. — Egyik komájával ez év márciusában elmentek együtt a koma lakására, ahol egy kis borocskát ittak, majd egy másik koma házánál a borhoz egy par pohár pálinkát is öntve, a szövetkezetbe mentek, ahol két litert irányoztak elő és hozzáfogtak ennek az eltüntetéséhez, ami nagyban emelte az idegálók kedély állapotát. Ekkor lépett be a helyiségbe vitéz *Szalay* László országgyülési képviselő, vitéz *Patkó* József fónyi lakos kíséretében és sült tojásból álló ebédet rendeltek.

— Na, mit is isznak csak az urak, — kurjantott oda Cseh Ferenc — azt majd én fizetem.

Az urak azonban nem reflektáltak Cseh Ferenc meghívására, miért is ő maga ment oda személyesen Szalayék asztalához, bemutatkozott és odalépett. A társalgás azonban kissé egyoldalú volt, mivel csak Cseh diskurált, a két ebédlő pedig ebédelt tovább. Erre Cseh elment az asztaltól és nagy hangon a következő kijelentést tette; az egyik fónyi lakoshoz intézve az épületes orációt:

— Hát magyarok vagytok ti, emberek vagytok? Ur kell nektek képviselőnek? Kötélre az urakkal, legyen úgy, mint Amerikában. El kell tőlük venni a földet és annak adni, aki megmunkálja, legyen itt is mindenki te és te, úgy, mint Amerikában!

A szónoklóhoz ekkor odament id. Komjáti Ferenc szövetkezetes és figyelmeztette, hogy ne beszéljen ilyeneket, mert abból baj lehet.

Cseh azonban rossznéven vette a közbeszólást és lehurrogta Komjátit, mondván, hogy hallgasson, mert nem is született itt.

Ezután elkezte a szociológiai előadást:

— Bion, huncutok itt a jegyzők, meg a papok, nyúzzak az embert.

Ekkorára befejezték Szalyék az ebédet és távoztak. Cseh pedig megragadván a ritka alkalmat és nem éppen emlékkönyvbe irandó tömör kifejezésekkel búcsúztatta el a távozókat.

Igy esett aztán, hogy pénteken az öreg amerikás a deberceni törvényszék előtt vádlottként szerepelt izgatással és a magyar állam megbecsülése elleni vétséggel vádolva. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy ő olyan részeg volt, miszerint semmire sem emlékszik, különben pedig

jó hazafi, mert ötezer koronát küldött haza hadikölcsönben a háboru alatt.

A kihallgatott tanuk, köztük Szalay képviselő is megcáfolták eme állitását — már részegségét — és vallották hogy használta az épületes kifejezéseket. — Egy tanu azonban kijelentette, hogy ő látta a vádbeli napon délután Cseh Ferencet, amint igen ingatagon abbeli szándékát nyilvánította az uccán, hogy hazajusson, de ez csak félig-meddig sikerült, mivel a saját kapuja előtt keresztbefeküdt, csendes sóhajjal a küszöbön és békés álomba merült.

A törvényszék megállapította a vádlott bűnösségét, de csak a magyar állam megbecsülése elleni vétségben s az izgatás vádja alól felmentve, egyhavi fogházra ítélte el, amelynek végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette

PANASZA van a lapra?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

Ma van a Jótékony Nőegylet nagyszabásu ünnepélye

Dr. Szedő Miklós, dr. Baranyi János, Szabó Emil hangversenye.

A Debreceni Jótékony Nőegylet ma, szombaton este 8 órai kezdettel tartja az Arany Bika disztermében ez évi nagyszabásu ünnepélyét szegényei és árvái felsegélyezésére. Ez alkalommal hangversenyt fog adni az országosan ismert operaénekes, a rádió kedvence **dr. Szedő Miklós**, valamint **dr. Baranyi János** zongoraművész, a városi zeneiskola kiváló művészigazgatója. Dr. Szedő Miklós kísérettét a másik debreceni zenei kiválóságunk **Szabó Emil** zeneszerző, a városi zeneiskola kitünő tanára látja el.

A nagyszerü hangverseny után reggelig tartó tánccal egybekötött teaestély lesz. A táncot pompás felvonulás vezeti be.

A hangversenyre, teára, táncba való részvételre jogositó teajegy ára 2 P, táncosjegy 1 P, 4 személyes páholy 10 P, 6 személyes páholy 14 P. Jegyek 9—10 óra között és délután 4 óráig kaphatók Sass Béláné elnöknél, Péterfia u. 3. sz., valamint este a pénztárnál.

A teaestély háziasszonyai: Sass Béláné, dr. Kesserü Lajosné, Rásó Istvánné, Babos Károlyné, Bada Dezsőné, vitéz Szentgyörgyi Lajosné, beszterczebányai Klein Lászlóné, Rauchbauer Jenőné, dr. Bacsó Jenőné, dr. Kun Sándorné, Ekly Józsefné, dr. Papp Ferencné, dr. vitéz Tóth Gyuláné, Martinek Ferencné, Magyar Bertalanné, Tömöry Gyuláné, Zoltán Ödönné, dr. Marton Gézáné, dr. Papp Endréné, Csánky Benjáminné, dr. Tóth Lajosné, dr. Forneth Béláné, dr. Neuber Edéné, Kardoss Gézáné, Gyarmathy Istvánné, dr. Balogh Sándorné, Böszörményi Pálné, Demeter Gyuláné, dr. Radó Endréné, Nagy Jenőné, dr. Preininger Tamásné, Ackermann Pálné, dr. Payor Győzőné, K. Nagy Zoltánné, dr. Nagy Jánosné, dr. Szabó Gusztávné, dr. Juhos Lajosné.

A hangverseny pontosan 8 órakor kezdődik. A hangverseny alatt a terem ajtajai zárva lesznek. Ezért a rendezőség pontos megjelenést kér. Kéri továbbá, hogy azok, akik a táncot nyitó felvonulásban részt vesznek, a hangverseny után a kisteremben gyülekezzenek. Kéri a rendezőség a háziasszonyokat, hogy az asztalok elrendezése végett az Arany Bika dísztermében szombaton délután 4 órára jelenjenek meg, különben az asztalokat a rendezőség osztja be.

Azokat, akik háziasszonyi meghivásban nem részesültek, szivesen látja asztalánál a Jótékony Nőegylet.

— **A juhok hortobágyi téli legeltetési dija.** A polgármester a szakközegek és szakemberek meghallgatása után a juhok hortobágyi téli legeltetésének diját darabonként 30 fillérben állapította meg. A gozdák egyrésze ugyanis úgy nyilatkozott, hogy a 30 fillér megfelelő összeg. Egyébként a polgármester nem zárkózik az elől, hogy ha a gazdák előre nem látható körülmények miatt nem tudnának legeltetni, a legeltetési dijukat kárt ne szenvedjenek.

Pala és salakmentes
edelényi szén
P 2.80
a Korona Festéküzleteiben
Piac 10., Petőfi tér 6.,
Szent Anna 10—12.

A Kollégiumi Diákszövetség november havi diák-összejövetele

Szerdán este tartotta a Kollégiumi Diákszövetség e havi összejövetelét az Angol Királynő külön termében.

Vitez dr. Bessenyei Lajos kir. főigazgató, ügyvezető elnök megnyitó beszédében lelkes szavakkal hívta fel a diáktársakat a szövetség céljainak ápolására s a diák összejövetelek buzgó látogatására.

Fájdalommal említette meg az összejövetelnek helyiség nyujtó Németh Nándor nagy kegyelőst ért súlyos csapásról.

Melegen köszöntötte dr. Derekassy István mentőfőorvost 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából.

Végül az egybegyültek lelkes ünneplése közben számolt be arról, hogy Debrecen sz. kir. város polgármesterévé a Diákszövetség megalapitása óta buzgó tagját, dr. Kölcsey Sándor közigazgatási bírót választotta meg a törvényhatóság bizalma.

Az összejövetel első előadója dr. Nagy Sándor kollégiumi vallástanár volt.

A tudós előadó eredeti kutatások alapján ismertette a Wittenberget járt magyar diákok 1571. évből származó háziszabályait. A wittenbergi magyar coetus házi törvényéből megállapitható, hogy a mogyar diákok e régi szövetsége különös gondot fordított az Istenfélő életre, a jó erkölcsökre, a hazaszeretetre, a tudományoknak az akkor szokásos disputák útján való művelésére és fejlesztésére.

A komolytárgyu előadás után, amelyet feszült figyelemmel hallgattak az öregdiákok, Stépán László postatanácsos emelkedett szólásra.

Az 1893. évben I. gimnáziumban osztálytársak életéből emlitett fel érdekes diáktörténeteket és eseményeket.

Vázolta a kollégiumi bentlakók életét, a coetusban uralkodó fegyelmet és rendet. Erdélyi Károly világjáró debreceni diák, dr. Juhász Nagy Sándor, Kincses László öregdiákok diákkori életéből hozott fel sok derüs epizódot. Sok szeretettel fűzte az elmondott diáktörténeteket Dóczi Imre, Sinka Sándor, dr. Nagy Zsigmond kollégiumi tanárok emlékezete körül. A nagy tetszéssel fogadott előadást az illusztris előadó a következő összejövetelen folytatja.

Csobán Endre alelnök mondott köszönetet az est előadóinak s az öreg diákok a késő esti órákban egy sikerült találkozó emlékével távoztak el.

A megjelentek közül a következőket sikerült feljegyezni: Balogh István fb., vitéz dr. Bessenyei Lajos kir. főigazgató, vitéz Borbély Imre cv., dr. Budaházy Ernő máv. főtanácsos, dr. Bertók Lajos könyvker., vitéz Csánky Adorján polg. isk. igazgató, Csobán Endre főlevéltáros, dr. Derekassy István mentőfőorvos, Fekete Mátyás ig. tan., Győry Lajos fogmüves mester, Koss Zsigmond doh. beváltó főtiszt, vitéz Márton Ernő honvéd husz. alezredes, Messter István ny. máv. főfelügyelő, Nagy Lajos ny. iroda ig., dr. Nagy Sándor vallástanár, Nagy Géza Hangya ig., dr. Orosz Árpád városi tb. tanácsnok, dr. Orosz István városi tb. aljegyző, dr. Radetzky László v. tb. aljegyző, dr. Radó Endre fogorvos, Stépán László m. kir. postatanácsos, Szabó József ny. postafőnök, Szabó Miklós ig. tan., dr. Szeremley Béla gimn. tanár, dr. Széll Kálmán ny. főorvos, Veres Béla polg. isk. tanár., dr. Paulay Gyula orvos.

A kamara sürgeti a Tiszántúlnak az útépitési programban való részeltetését

A városi sorompók programszerü kihelyezését kivánja a kereskedelmi osztályülés

A kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztálya *Schwraz* Vilmos kamarai elnök elnöklete alatt tartotta rendes ülését.

A Nemzetközi Munkaügyi Egyetemes Értekezlet a jövő évi ülésének napirendjére tüzte

az alkalmazottak fizetéses szabadságának nemzetközi szabályozása

kérdését. Az iparügyi minisztérium a kamara véleményét kérte ebben a kérdésben. Az osztályülés a beérkezett észrevételek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a nehéz viszonyok következtében ezidőszerint elegendő, ha a legközelebbi Nemzetközi Egyetemes Értekezlet ennek a kérdésnek nem nemzetközi egyezmény utján való szabályozását, hanem csak a kérdés szabályozásának ajánlását fogadja el.

A baromvásártér áthelyezésének

kérdésében az ellentétes vélemények és óhajok következtében szükséges az ipari és kereskedői érdekeltség újabb meghallgatása s e célból a kamara külön értekezletet fog tartani.

A vasárnapi élelmiszerárusitás

kérdését szabályozó rendelettel kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy a rendelet szempontjából milyen árukat lehet főzelék és gyümölcs fogalma alatt érteni. Az osztályülés arra az álláspontra helyezkedett, hogy tekintve a rendelet intencióit, e rendelet szempontjából csakis friss, romlandó főzeléket és ugyancsak friss, romlandó gyümölcsöt kell főzelék, illetve gyümölcs fogalma alatt érteni, úgyhogy vasárnap más főzelék és gyümölcs nem árusitható.

Tudomásul vette az osztályülés a munkaviszonyból származó és munkabérnek minősülő természetben adott szolgáltatások pénzbeni egyenértékének az OTI által való megállapitását, valamint azt, hogy a legközelebbi OTI közgyülésen *Sesztina* Jenő elnök, *Zelinger* Ede alalnök és dr. *Radó* Rezső főtitkár fontos és Debrecent is közvetlenül érintő indítványokat terjesztenek a közgyülés elé.

A vasárnapi vásárnapok áthelyezése tárgyában egyelőre nem indokolt radikális álláspontot elfoglalni s ezért a kamara eddigi álláspontját fenntartja.

Kivánja az osztályülés a kereskedelmi alkalmazottaknak az ipari munkásokhoz hasonlóan jutalomban való részesitését.

Szükségesnek tartja továbbá a debreceni városi sorompók kihelyezésének fokozatos és programszerü végrehajtását, ugyancsak szükségesnek tartja azt, hogy a kormány a Tiszántúlt fokozottabb mértékben részesitse az útépitési munkálatokból.

Tekintettel a szabályozások szétszórtságára, a jogbiztonság és az egységes jogalkalmazás céljából szükséges a mértékekre vonatkozó szabályok hivatalos összeállitása.

Tudomásul vette az osztályülés, hogy a hatóság a kamara közbelépésére országos vásárok alkalmával nem helyezi át a Szepességi ucca elejéről a cipészeket és papucsosokat, hanem a mellékpiac árusitóit beljebb helyezi az országos vásárok alkalmával a Szepességi ucca elejéről.

Ezenfelül az osztályülés több egyéni kérelem és elvi kérdés ügyében foglalt el álláspontot.

EGYHÁZI ÉLET

TEMPLOMSZENTELÉS A HOMOKKERTBEN

A debreceni református egyház homokkerti egyházrészének tanácsa november 10. napján d. e. 10 órakor harangszenteléssel kapcsolatos templomszentelési ünnepélyt tart.

Délután 5 órakor a felszentelt templomban ünnepélyt tartanak. A délelőtti ünnepély sorrendje: 1. Fennálló ének: 7. dics 1. v. 2. Főének: 231. dics. 1., 3., 5. v. 3. Bibliát olvas és előimát mond: Kovács József egyházrészi vezető lelkész. 4. Beethoven: Isten dicsősége. Énekli a homokkerti egyházrészi énekkar. 5. Prédikál, templom- és harangszentelő imádságot mond: dr. Baltazár Dezső püspök úr. 6. Gyülekezeti ének: 231. dics. 6 v. 7. A templomot átveszi: dr. Erdős József az egyházrész gondnoka. 8. Gyülekezeti ének: 235. dics. 1. v. 9. Keresztel: Makláry Károly lelkipásztor, egyházkerületi főjegyző. 10. Urvacsoraosztás előtti ének: XXIII. zsolt. 1 v. 11. Ágendázik: dr. Erdős Károly egyházker. tanácsbíró. 12. Urvacsoraosztás. 13. Záróének: 120. dics. 1., 2. v. — Délutáni ünnepély sorrendje: 1. Fennálló ének: 8. dics. 1., 2. v. 2. Főének: 153. dics. 1., 4. v. 3. Bibliát olvas és előimát mond: Papp Imre lelkész. 4. Prédikáció előtti ének: 7. dics. 6. v. 5. Prédikál: dr. Soós Béla lelkipásztor. 6. Kudela: Mi Atyánk. Énekli: Baán Elemér. 7. »A homokkerti templomépités története« címen előadást tart: Kovács József egyházrészi vezető lelkész. 8. 100 dicséret. Énekli a homokkerti egyházrészi énekkar. 9. Szentegyház. Irta: Baja Mihály. Előadja: Baláry Imre. 10. Záróimát és áldást mond: Kovács József egyházrészi vezető lelkész. 11. Záró ének: CV. zsoltár 1., 3. v.

—

Vetitettképes műsoros előadás lesz ma délután 6 órakor a Kálvintér 5. sz. alatti gyülekezeti teremben. A piacuccai leánykör által rendezett estén *Uray* Sándor lelkész kezdi meg *„Amerikai élet«* c. előadássorozatát. A három előadásból álló sorozat, rendkivül érdekes képeivel felöleli az amerikai élet minden vonatkozását. Az előadásra a belépés dijtalan, csupán arra kéretnek a megjelenők, hogy a szegényeknek szánt viseltes ruhadarabjaikat hozzák el magukkal. Ilyen »müsormegváltási« szeretetcsomagokból a mult évben 23 családot ruházhatott fel a leánykör, mely Debrecenben elsőnek vezette be az amerikai szokást. A sokatigérő előadás, az estét változatossá tevő szavalat és énekszámok ma is joggal számithatnak ilyen eredményre, mert a csekély adományért egy felejtheteten és tanulságos estét kap mindenki cserébe.

Uj üzlet, uj árak
Férfiruhaház
Csapó utca 18. szám, Wiener palota

Dr. Révész Imre egyetemi tanár előadása Kálvin Jánosról. A Csapó uccai egyházrész által november 17-én, vasárnap este fél 7 órai kezdettel rendezendő kulturestén dr. Révész Imre egyetemi tanár Kálvin Jánosról tart előadást. Énekel dr. Révész Imréné és a Dóczi tanitóképzőintézet kis én kara.

—

Uray Sándor lelkipásztor, egyházkerületi tanácsbiró tart előadást a Kálvinisták Templomegyesülete által kedden november 12-én a Kollégium disztermében tartandó teadélutánon.

—

Kulturdélután lesz a szoboszlói uti kath. elemi iskolában e hó 10-én, vasárnap delután fél 4 órakor. Ez alkalommal fog bemutatkozni az ujonnan megalakult kath. népszövetségi leánykör. Minden érdeklődőt szivesen lát és vár a vezetőség. Halász Ferenc ker. elnök.

—

Egyetemi ifjúsági istentisztelet lesz lesz e hó 10-én d. e. 11 órakor a péterfiaiuccai egyházrész gyülekezeti termében (Kálvintér 5.) Igét hirdet dr. Illyés Endre vallástanár Ellenségeim címen«.

—

Az ifjúság forradalma cimmel tart szombaton este hat órakor előadást Barcza Gedeon tanár a Péterfia uccai egyházrész gyülekezeti termében (Kálvintér 5.) a Soli Deo Gloria Szövetség által rendezett szombatesték sorozatában. Ezek az előadások szolgálnak arra, hogy az ifjúság világosan lássa és megismerje azokat a problémákat, amelyek az ő jövendő sorsát meghatározzák, de amelyekre a maga erejéből feleletet adni nem tud. Ezeken az előadasokon akarja megbizonyitani a Soli Deo Gloria Szövetség, hogy az ifjúság által elképzelt új világnak is csak az örök világnak a fundamentuma lehet az alapja. A előadás pontban hat órakor kezdődik. Belépődij nincs.

—

Mesedélután. A Csapó uccai egyházrész Szappanos u. 16. sz. a. gyülekezeti otthonában november 9., 10. és 11-én mesedélután lesz, előadasra kerül Jancsi és Juliska táncos, dalos mesejáték. A mesedélután d. u. 3 órakor kezdődik.

—

Társasvacsora a Homokkertben. Annak emlékezetére, hogy a homokkerti templom elkészült és november 10-én a felavatása megtörténik, az Olvasó Egyletben vasárnap este társasvacsora lesz. Az izletesen elkészitett pörköltvacsora hozzávalókkal, bor nélkül, személyenként 60 fillér. Akik ezen emlékezetes társasvacsorán részt kivánnak venni, szivesked jenek Barcsay Lajos egyleti gazdánál előjegyezni.

Az országos vásár vasárnapján a nyiltárusitási üzletek nyitvatarthatók

A kereskedelmi iparkamara tévedések és félreértések elkerülése végett közli az érdekeltségével, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdését szabályozó újabb rendelkezések nem szüntették meg a 94.537—1921. K. M. sz. alaprendelet ma is érvényben lévő 9. (kilenc) §-át, amelynek értelmében vasárnapra eső országos kirakodóvásár alkalmával az ipari és kereskedelmi árusitás, továbbá az árunak a vevő által kivánt átalakitása végzendő, tehát *Debrecenben e hó 10-én vasárnap az országos vásár alkalmával a nyiltárusitási üzletek nyitva tarthatók.*

SZINHÁZ, MÜVÉSZET

SZINHÁZI MÜSOR:

SZOMBAT d. u. fél 4 órakor **zóna** helyárakkal: **Történnek még csodák.** — Este: **Ének a búzamezőkről. (Ujdonság bemutató.)**

VASÁRNAP d. u. fél 4 órakor: **120-as tempó.** (Olcsó helyárakkal.) — Este: **Dolly.** (Operett repriz.)

HÉTFŐ este: **Ének a búzamezőkről.** (A. 5. bérlet.)

KEDD este: **Ének a búzamezőkről.** (B. 5. bérlet.)

SZERDA d. u. fél 4 órakor ifjúsági: **Liliomfi.** — Este: Ligety József rendezésében: **Dandin György.** (C. 5. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK d. u. fél 4 órakor **zóna: Alexandra.** — Este: **120-as tempó.**

SZOMBAT este: **Dobay Liviával** a főszerepben: **Pillangókisasszony,** opera.

—

A színházi iroda hírei:

MA ESTE MUTATJA BE A CSOKONAI SZINHÁZ MÓRA FERENC „ÉNEK A BUZAMEZŐKRŐL" CIMÜ DARABJÁT

Móra Ferencnek talán a legszebb alkotása az „Ének a buzamezőkről", amely regényét Góth Sándor és Relle Pál dolgozta át színpadra. A tanyasi magyar léleknek a rapszódiája ez a csodaszép darab, amely ma, szombat este kerül bemutató előadásban szinre a Csokonai szinházban. Maga a szindarab a háboru végén játszódik és később az 1918—19-es években. A magyar parasztnak a lelke szólal meg ebben a darabban, amelyet tüneményesen szépen fest alá az orosz hadifogolynak szerelme. Nyomatékosan hivjuk fel olvasóinknak a figyelmét erre a darabra, amely a Nemzeti szinházban került bemutatóra. A Csokonai szinház **Eszenyi Olágval** és **Halassy Mariskával** a fő női szerepekben, mig **Thuróczy Gyula, Selmeczy Mihály és Pillér Ferenccel** a vezető férfi szerepekben mutatja be ma este Móra Ferencnek ezt az irodalmi értékü darabját. **Hisszük, hogy a debreceni közönség méltányolva a szintársulat nemes munkáját az „Ének a buzamezőkről" cimü darabbal kapcsolatban, telt ház előtt fogja ünnepelni a darabban szereplő kedvenceit, hogy ezzel is áldozzon Móra Ferenc emlékének.**

Ma délután fél 4 órakor, **zónahelyárakkal** az idény legnagyobb operettujdonsága, a **„Történnek még csodák"** kerül szinre. Siessen jegyét biztositani.

Vasárnap **este** a legbájosabb operett, a **„Dolly"** kerül felujitásra a szinházban, a teljes operettegyüttes felléptével. A cimszerepet **Gellért Marika,** ez a ragyogó tehetségü operettprimadonna játsza.

—

VASÁRNAP ESTE ZÁRUL TOROCZKAI KIÁLLITÁSA

A Déri-múzeum mindkét kiállító helyiségében rendezett gyüjteményes kiállitás, amelyen Toroczkai Osvald festőművész négy évi művészi munkásságát mutatja be, november 10-én, vasárnap este zárul.

A kiállitás iránt állandóan megnyilvánult érdeklődés az utolsó napokon még fokozódott. Amennyiben a Déri-múzeum termei a későbbi hetekre már le vannak foglalva, a kiállitás további meghosszabbitása teljesen lehetetlen. Naponta 10—1-ig és 4—7-ig díjmentesen tekinthető meg a tárlat.

MOZI

SZOMBATON NYILIK MEG AZ APOLLO MOZGÓ

A debreceni közönség egyik legkedveltebb szórakozóhelye, az Apollo mozgószinház hosszú vajudás után végre szombaton megnyitja kapuit. A mozgó vezetése Paulovich Pál kezében maradt, ami garancia arra, hogy a közönség otthonosan fogja magát érezni a legrégibb debreceni mozi falai között. A régi bérlők rendezetlen ügyei miatt húzódott el ily sokáig a mozgó megnyitása, de az akadályokat sikerült elhárítani s igy a közönség jó filmekhez fog jutni.

—

GRÓF MONTE CHRISTO

Dumas népszerű és világszerte olvasott regénye nemcsak könyvalakban, hanem néma film formájában is meghódította a világot. Ez a siker késztette az amerikaiakat arra, hogy kihasználva a hangosfilm lehetőségeit, újból feldolgozzák If vára legendás lakójának történetét. A hálás feladat nem is hozhatott mást, mint újabb sikert. Gróf Monte Christo meséjét akárhányszor olvassuk vagy látjuk, mindannyiszor megragad bennünket, nem lehet betelni vele és ép úgy izgulunk, mintha most olvasnánk, vagy látnánk először.

Az amerikai feldolgozás annál is inkább szerencsés, mert a címszerepre olyan nagyszerű színészt tudtak találni, mint Robert Donat, akinek markáns egyénisége kitünően simul Monte Christo alakjához. Partnernője a szépséges Elisa Landi és a sok mellékszerep is jó kezekbe került.

A Vígszinház bemutatóját nagy érdeklődés és elégedettség kisérte.

Hirtelen meghalt az irodában egy idős tisztviselő

Pénteken délután a takarítónő benyitott a Piac ucca 71 szám alatt levő egyik irodába, ahol fekvő helyzetben találta *Sándor* József 75 éves magántisztviselőt, a Hegedüs és Sándor cég volt könyvelőjét. A takarítónő fellármázta a házbelieket, akik telefonáltak a mentőkért, de ezek hiába próbálkoztak injekciókkal, Sándor József már meghalt. Szivszélhüdés ölte meg.

Sándor Józsfet sokan ismerték Debrecenben. Bátyja volt Sándor Imrének, a Hegedüs és Sándor cég beltagjának, hosszú évekig élt Amerikában, majd hazatérve a Hegedüs és Sándor cégnél volt irodavezető. Egyetlen fia két évvel ezelőtt ugyancsak tragikus hirtelenséggel hunyt el. Az uccán összeesett és pár perc mulva meghalt. A szerető apát nagyon megtörte egyetlen gyermekének hirtelen halála és most hasonló sorsra jutott ő maga is.

A kedves öreg urat széles körben szerették és becsülték. Jómodorú, örökvidám bácsi volt, aki körül a Kereskedelmi Csarnokban valóságos kis asztaltársaság alakult ki. Szükebb körben csak mint »Józsi bácsi« volt ismeretes. Józsi bácsi örökre eltávozott. Felesége, testvérei és barátainak, tisztelőinek serege gyászolja.

Az adósságrendezésnek általánosnak kellene lennie

November 28-án tárgyalja az összeférhetetlenségi bizottság a Kenyeres-Kaufmann-ügyet

Budapest, november 8. A Ház mai ülését 4.10 órakor nyitotta meg Bobory György alelnök. Bejelentette, hogy

az összeférhetetlenségi bizottság november 28-án tárgyalja a Kenyeres-Kaufmann-ügyet.

A Ház ezután a gazdaadósságokkal kapcsolatos törvényjavaslat tárgyalásának tartamára elfogadta Iványi Béla tegnap benyujtott indítványát, hogy a Ház 8 órás üléseket tartson. Ezután meglehetősen csekély érdeklődés mellett folytatták a gazdaadósságokkal kapcsolatos törvényjavaslat vitáját.

Czirják Antal helytelennek tartja, hogy egyes társadalmi rétegeket kiemelnek az ország társadalmából és rendeznek.

Az adósságrendezésnek általánosnak kellene lenni.

Ezután az adórendszer hibáit sorolta fel.

Czirják beszéde alatt a terem annyira kiürült, hogy a kormánypárti oldalon a miniszterelnökön s a pénzügyminiszteren kívül egyetlen képviselő sem ült s az ellenzéken is csak 4—5 képviselő volt.

Czirják ezután határozati javaslatot terjesztett be arról, hogy a kisiparosok és kiskereskedők adóhátralékát töröljék és rendezzék a háztulajdonosok adóhátralékait. A javaslatot nem fogadta el.

Utána Kun Béla azt a kívánságot adta elő, hogy

a multban fizetett uzsorakamatokat utólagosan tudják be a tőketörlesztésbe.

Majd a kartelleket támadta. A záloglevelek kérdésének rendezése nem késhet soká, a bankok eljárását a záloglevelek körül nem lehet eléggé megbélyegezni.

Helytelen, hogy az OTI és a MABI tartalékait épitkezés helyett most gazdaadósságrendezésre használják fel.

Ezzel az általános vita véget ért s a Ház többsége általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot, az ellenzék által benyujtott határozati javaslatokat pedig elutasította. A Ház ezután áttért a törvényjavaslat részletes tárgyalására, — majd részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

Háromnegyed 6 órakor áttértek

a fémjelzésekről

szóló törvényjavaslat tárgyalására. Zsindely Ferenc előadó részletesen ismertette a törvényjavaslatot.

Czermann Antal hangoztatta, hogy a nemesfémipar nagy fejlődése is sürgette a fémjelzés uj törvényes rendezését. Miután a javaslat az egyes fémipar kérdéseit korszerüen rendezi, a javaslatot elfogadja. A Ház ezután a fémjelzésről szóló törvényjavaslatot mind általánosságban, mind részleteiben elfogadta, vita nélkül.

Ezután megkezdték

a bortörvény

tárgyalását. Baross Antal előadó után, aki részletesen ismertette a javaslatot, Petró Kálmán szólalt fel. A javaslat nem felel meg a várakozásoknak. A bortörvényt a szesztörvénnyel együtt kellett volna beterjeszteni.

Gömbös miniszterelnök: A szesztörvény készül.

Petró Kálmán:

A szeszkartell évente 60 millió pengőt vesz ki a magyar gazdák kezéből.

A javaslatot nem fogadja el.

A Ház ezután vita nélkül elfogadta az ellenzéki napirendi indítványát, amelynek értelmében a Ház legközelebbi ülését kedden délután 4 órakor tartja.

Rádiókészülékek bemutat
Borka és Biró
Villanyszerelés Kossuth utca 8 sz.

Kerékpárosok karambolja

Markovics Jenő Zsák ucca 3. szám alatt lakó magántisztviselő a Csapó és Szappanos ucca sarkán kerékpárjával egy ismeretlen kerékpárossal összeütközött. Markovics tarkóján a kormányvas zuzott sebet ejtett. A mentők részesitették segélyben.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban: A Nagytemplomban d. e. 10 órakor Soós Béla, délután 5 órakor Szabados László; Kistemplomban d. e. 9 órakor Kulcsár Ferenc, 11 órakor Szenes László, d. u. 5 órakor Farkas Pál; Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor Farkas Ignác, d. u. 5 órakor Lukács László; Árpádtéren d. e. 10 órakor Kolozsváry Kiss László, d. u. 3 órakor Márki Kálmán; Ispotályban d. e. 10 órakor Kulcsár Dezső, d. u. 5 órakor Horváth György; Homokkerti templomszentelés d. e. 10 órakor prédikál dr. Baltazár Dezső, urvacsoraosztás, ágendázik: dr. Erdős Károly; Kerepekestelepen d. e. 10 órakor Böör József th., d. u. 3 órakor Bartha József th.; Volaffkatelepen d. u. 3 órakor Kopasz Gábor th.; Nyilastelepen d. u. 3 órakor harangszentelés: Uray Sándor; Csapókertben d. e. 10 órakor Bagdy Dániel, d. u. 3 órakor Imre Gyula th.; Nyulas d. e. 10 órakor Gönczy Béla th.; Téglavető d. u. 3 órakor Szemes Károly; Lukaháza d. e. 10 órakor Halász András; Cuca d. e. 8 órakor Mezei Béla; Fancsika d. e. 9 órakor Magyar Bertalan; Hármashegy d. e. 10 órakor Vajda László; Kösélyszeg d. e. 10 órakor Csánky Gábor; Ondód-Kádárdülő d. e. 10 órakor Mezei Béla; Téglaskert d. u. 3 órakor Birinyi János.

A gör. szert. róm. kath. templomban: Reggel 7 órakor istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje, — d. u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. sz.) vasárnap d. e. 9 órakor ifjúsági istentisztelet liturgiával. Prédikál Labossa Lajos hitoktató lelkész. D. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál: Kutas Kálmán szombathelyi evangélikus lelkész. Este 6 órakor esti istentisztelet igehirdetéssel.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.**
Előfizetési ár: **egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **6 fillér, vasárnap 16 fill.**

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak:

„Kossuth"; Lux Arnold, Piac u. 26. „Istemi gondviselés", Székely Adorján, Pejtöi tér és Teleki ucca sarok. „Csokonai", dr. Batáry István, Mester u. 45. „Arpád fejedelem", Mikes Béla, Csapókert, Jánossy ucca 44.

IDŐJÓSLÁS

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 4.2, maximum 15.8, este hat órakor a hőmérséklet 9.9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 766.3 mm., alig változó irányzattal.

Prognózis: **Keleti, délkeleti élénkebb szél, nappai enyhe idő, az éjjeli lehülés fokozódik, reggel köd.**

RÁDIÓMÜSOR:

SZOMBAT, NOVEMBER 9.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek 10.00: Hirek. — 10.20: »Somlay Károly elbeszéléseiből.« (Felolvasás.) — 10.45: »Mit nézzünk meg.« A nemzeti Múzeum könyvtárát ismerteti Jávorka Sándor. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12.00: Déli harangszó az Egyetem téri templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Mária Terézia I. hon véd gyalogezred zenekara. — 12.50: Hirek. — 13.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.30: Nyilas Pista és cigányzenekara. — 14.40: Hirek, élelmiszerárak és piaci árak, árfolyamhirek. — 16.10: »Hogyan köszöntek régen.« Madarassy Erzsébet előadása. — 16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — 17.00: »A hang rögzítése filmen gramofonlemezen, acélszalagon.« Zakariás János előadása. — 17.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 18.10: »Hollandusok.« Révay Géza előadása. — 18.40: »Amit a Duna vize mesél.« Kilián Zoltán előadása hanglemezekkel. — 19.45: »Természettudósok a pesti egyetemen.« Gombocz Endre dr. előadása. — 20.15: Lakatos Árpád saxofonozik, zongorakísérettel — 20.35 Három dan hangjáték. Fordította Márchis György. — 22.15: Hirek, időjárásjelentés, ügetőversenyeredmények. — 22.35: Kemptf Vilmos zongorázik, a német-magyar művészcsere keretében. 23.15: Közvetítés a Gellért szállóból. — Kiss Béla és cigányzenekara muzsikál. 0.05: Hirek.

Budapest II.

17.35: A földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. — 18.15: Bura Sándor és cigányzenekara. 19.50: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllössy Ferenc. — 21.20: Hirek. — 22.00: Tánclemezek.

— **Képesített magánzeneoktatók értekezlete.** Felhívom kartársaimat és kartársnőimet, hogy reájuk nézve is életbevágóan fontos ügyben tartandó megbeszélés végett e hó 10-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor iskolámban (Kossuth ucca 53.) megjelenni szíveskedjenek. Szücs Gergely zenetanár.

— **A polgármester hivatalában** Dr. Kölcsey Sándor polgármester pénteken reggel 8 órakor megjelent hivatalában és nyomban megkezdte hivatalos működését. Minden irányban tájékozódást szerzett és részt vett a polgármesteri értekezleten is, ahol nagy figyelemmel kísérte az egyes referensek előadásait és igen értékes és a jövő ügyvitelre nagyon jellemző megjegyzéseket tett és figyelmeztetéseket adott az ügyosztályvezetőknek.

x **Orvosi hir.** Dr. Jakab Endre nőgyógyász-szülész rendelőjét áthelyezte Batthyány u. 1., I. alá.

— **A református leánygimnázium harmadik szülői értekezlete** e hó 9-én, szombaton délután 5 órakor lesz az iskola természetrajzi előadótermében. Az értekezleten Szondy György dr. tanár fog előadni »A tizéves gyermek szórakozása« címen. Az érdeklődő szülőket és nevelőket ezúton is meghívja az iskola igazgatósága.

— **A kabinetiroda válasza a gyámügyi kongresszus hódolatára.** Az október hó 5-én tartott országos gyámügyi kongresszus hódoló táviratban üdvözlte az ország kormányzóját. Báró Vay László főispán értesítette dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnököt, hogy a kabinetiroda leirata szerint kormányzó úr a hódolatot köszönettel fogadni méltóztatott.

x **A háború kitörhet,** — a Wyler óra nem törhet. Törhetetlen, vízhatlan. Kapható kizárólag Halász ékszerésznél

— **Költözik a mérnöki hivatal.** Tudvalevően a városi hivatalok bizonyos átcsoportosítását, új elhelyezését határozták el. Ez elhatározás alapján a műszaki hivatal máris új helyiségbe költözik és pedig az iparostanonciskola Burgondia uccai épületének II. emeletére.

x **Szőrmeárukat,** prémeket olcsón vásárolhat Alakit, javit Kováry szűcsmester, Piac 38., emelet.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 NOVEMBER 9 SZERDA. Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester a minisztériumból visszatérve közölték, hogy a kultuszminisztérium a debrecni kulturpalota céljaira 300.000 korona hozzájárulást engedélyezett. Az építés céljaira igy 780.000 korona állott rendelkezésre. A lap nagy elismeréssel emlékezeik meg Löfkovics Arthurról, aki a kultúrpalota ügyében sokat és eredményesen buzgolkodott.

Fischer Irénke és Grünmann Mátyás jegyesek.

1915 NOVEMBER 9. KEDD. A németek elfoglalták Krusevacot. 4500 szerb foglyul esett és 10 ágyút zsákmányoltunk. Kövess csapatai átkeltek a Morván. Az olasz harctereken a délnyugati fronton csend volt. Heves harcok folytak a Col di Lana körül, amely egyszer az olaszok, másszor a mi csapataink kezébe került. Erős tüzérségi tüzelést kezdett az ellenség Kiva déli arcvonala ellen. — A francia harctéren a Vogezekben kézigránátokkal és aknavetőkkel folytatott élénk közelharcok fejlődtek ki.

Róna József debreceni mérnök, kadetőrmester az orosz harctéren hősihalált halt

1925 NOVEMBER 9. HÉTFŐ. Rendes lapszünet.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 83. sz. alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9-től 10-ig imaáhítat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-től 12 vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és énekszámokkal. Szerdnó este 7—8-ig prédikáció. Péntek este 7—8-ig bibliaóra.

x **Rendelő áthelyezés.** Dr. Róth Miksa nőorvos rendelőjét áthelyezte Arany J. u. 6. sz. alá. Telefon: 22-47.

Debrecen szenzációja
GEIGER divatház, mindent **fillérekért ád, Piac u. 7.**

— **A volt haditengerészeket** felkérem, hogy e hó 9-én, szombaton este 7 órára a Frontharcosok Otthonában (Piac ucca 36.) jelenjenek meg az Adria Egyesület emlékszakosztályának megalakítása végett.

x **Irodaáthelyezés.** Dr. Scheiner István ügyvéd irodáját Miklós u. 4. sz. alól áthelyezte Vár u. 2. sz. alá (Csapó u. és Vár u. sarok, Wiener-ház). Telefon 29-47.

— **Kedvezményes tengeribeszerzés.** A Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton is értesíti tagjait, hogy az állami kedvezményes tengeri-akció befejeződött s az egyesület hivatalos értesülése szerint további kiosztás nem lesz. A nagyfokú keresletre tekintettel felhívja tagjai figyelmét arra, hogy az egyesület útján darálóképes, száraz tengeri novemberi szállításra kapható a napi piaci árnál lényegesen olcsóbban kis- és nagytételben. Előjegyzéseket november hó 12-ig fogad el az egyesület titkári hivatala.

x **Dr. Gács Jenő** orvos rendelőjét a Csapó uccai Wiener-házba, Vár uccai bejárat, áthelyezte.

— **Az OMIKE debreceni fiókja** e hó 17-én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyülését az Izr. Hitközség kis tanácstermében (József kir. herceg ucca 26.), melyre az OMIKE minden tagját tisztelettel meghivja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1934. évi zárszámadásnak és 3. az 1935. évi költségvetésnek előterjesztése. 4. Főtitkári jelentés. 5. A számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentés feletti határozathozatal. 6. A törvényes időben beérkező indítványok előterjesztése.

— **Szenzációs modellcipők érkeztek** Neumann, Svetits palota. Olcsó árak. »Takarékosság« vásárlási helye.

— **Gyilkosság selyemharisnyával.** Londonból jelentik: A londoni West-End éjszakai életében nagyon népszerű volt Fifi, a szép, de nem éppen fiatal párisi asszony, akinek a törvényes neve Joseph Martinné volt. Fifit, akinek az ura már több, mint tíz esztendeje valahol Amerikában él, fényűzően berendezett kis lakásában meggyilkolva találták. A gyilkos selyemharisnyát hurkolt a nyakára s igy fojtotta meg. A rendőrség szerint valószínűleg rablógyilkosság történt. A tanuvallomásokból ugyanis kiderült, hogy Fifi a pénzét rendszerint a ballábán viselt harisnyájába rejtette, már pedig a holttestet teljesen felöltözve találták és csupán a ballábáról hiányzott a harisnya. Ez volt az a selyemharisnya, amellyel a rablógyilkos megfojtotta. A Scottland Yard detektívjei most lázasan nyomoznak, hogy a londoni éjszaka rejtélyére világosságot derítsenek.

Elismerten jó villanyondulálások készülnek a „Divában" Hatvan u. 6.

x **Dr. Gács Jenő** orvos rendelőjét a Csapó uccai Wiener-bérházba, Vár uccai bejárat, áthelyezte.

— **A Máv. nyugdijas segédtisztek és altisztek** asztaltársasága e hó 9-én este 6 órai kezdettel tartja meg szokásos összejövetelét a Szárnyaskerék Barna ucca 9. szám alatti körhelyiségében. Felkérik a tagtársakat, hogy minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni.

— **A város képviselete ünnepségeken, előadásokon.** Pénteken tartották meg a Hubertus ünnepet nagy fénnyel és szép sikerrel. Ezen Debrecen várost dr. Kölcsey Sándor polgármester és Zöld József tb. h. polgármester képviselték. Az Erdélyi Szépmives Céh vasárnapi előadásán Debrecent dr. Kölcsey Sándor polgármester és dr. Balogh Sándor tanácsnok, Horváth Árpád előadásán dr. Kölcsey Sándor polgármester s dr. Balogh Sándor tanácsnok, a homokkerti harangszentelésen dr. Vida Szücs Imre, dr. Székely Ferenc vasárnapi búcsúztatásán Zöld József tb. h. polgármester képviseli.

x **Hócipőt, sárcipőt** tökéletesen javít Orbán gumiüzem, Piac u. 7. Keresztépület.

— **Divatrevü az inségakció javára az Aranybikában.** Mint már említettük f. hó 10-én, vasárnap délután fél 5 órakor báró Vay Lászlóné őméltósága védnöksége alatt álló inségakció javára budapesti és debreceni cégek karöltve nagyszabásu divatrevüt rendeznek. A résztvevő cégek ezzel a nemes célu áldozatkészségükkel ismét tanujelét adták annak, hogy nem zárkóznak el, anyagi áldozatot sem kímélve attól, hogy a közönségnek egy kellemes délután keretén belül productumaik javát bemutassák és igy a szegényeknek, az akció irányát tartva szemelőtt, néhány fillért juttassanak. A divatbemutató erkölcsi sikerét a rendezőség már eleve biztosítva látja a Méltóságos asszony személyes megjelenésével és az addigi asztalfoglalásokkal. Felkérjük tehát ezuton is az érdeklődő közönséget, hogy tekintettel a számos előzetes asz altoglalásra, helyüket előre is biztosítsák. (Tel.: 27-99.) Egyben szives tudomásukra hozzuk, hogy a bemutatót pont fél 5 órakor kezdjük. A zenét a Fehér-szalon ismert Érdy—Lucy—Gyárfás trió szolgáltatja.

x **Ujonnan felszerelt** fűszer-, csemegeüzlet megnyilt Wiener-palotában. Grünberger és Glück.

x **Igyon Alföldi malátakávét,** 3% szemeskávé van benne. 10 dg. 12 fillér. Mindenütt kapható.

— **Ifjúsági bélyeggyüjtés a KIE-ben.** Most kezdődik az új bélyeggyüjtő év a KIE-ben. Máris igen nagy az érdeklődés a KIE minden bélyeggyüjtő tagja részéről. 1936 február hó 18—19-én lesz a harmadik, egyben a legnagyobb ifjúsági bélyegkiállítás, mely iránt máris igen nagy az érdeklődés, a vidéki KIE ifjúsági bélyeggyüjtő körökben is. Számos új és érdekes dolgot óhajt megvalósitani a csoport. Minden szombaton lesz ingyen bélyegsorsolás, előadások, főleg kezdők részére, csere külfölddel. Szeretettel hiv és vár minden ifjúsági érdeklődőt. Csoport összejövetel minden szombaton délután 4—6-ig a KIE helyiségében, Piac u. 36.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton, vasárnap: »**HALÁL VAKÁCIÓJA**«, **Frederich March** világfilmje. — Megelőzi: »**Paramount Híradó**«. Előadások: 7, 9 órakor. Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor.

— **Kormányzói elismerés.** A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy dr. Gazdig Józsefné, született Rhédey Ida berettyóújfalui lakosnak a közjótékonyság terén kifejtett önzetlen és odaadó munkásságáért elismerését tudtul adják.

— **A debreceni gazdasági akadémia** ifjúságának Széchenyi Gazdasági Osztálya most tartotta meg II. ülését. Ezen az ülésen Bartyik József és Fekete Adorján tartottak értékes előadásokat a takarékosságról, illetve gyümölcstermelésünk jövőjéről. Az előadások nyomán kialakult nívós vitában résztvettek dr. Halász Miklós tanárelnök, valamint Kaysler István, Szilvássy Tamás, Morvay Endre, Pálinkás István és Engelberth Rezső hallgatók.

— **A gyomorfájás**, gyomornyomás, bélsárpangás, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvlepedék, kábultság, fülzúgás, halvány areszín, migrén, kedvetlenség a természetes »**Ferenc József**« keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan elmulik.

LAKÓT SZERETNE HÁZÁBA? HIRDESSEN A FÜGGETLEN UJSAGBAN. — A HIRDETES BIZTOSAN MEGHOZZA A REGEN URESEN LEVÖ LAKASBA A LAKOT.

Sport

Palotás a jobbösszekötő, Volentik a középfedezet a Kispest ellen

A Bocskaynak nehéz csatája lesz vasárnap: a Stadionban a Kispesttel küzd meg a bajnoki pontokért. A Bocskay—Kispest találkozások a multban mindig ádáz küzdelmet, sok meglepetést és ami fő: érdekes és nívós küzdelmet hoztak s bizonyos, hogy a mostani összecsapás még keményebb lesz, mert mindkét együttesnek nagyon szüksége van a pontokra.

A Bocskay csapatát szokás szerint pénteken este állították össze. A kék-sárgák így állanak fel: Varga — Vágó, Janzsó — Gyulay, Volentik, Békési — Markos, Palotás, Teleki, Takács, Hajdu.

Az összeállításnál a védelmi trió nem volt vitás. Gyulay az olasz túrán kitűnően szerepelt, így helyet kellett neki adni a csapatban, viszont Orosz állóképességével még mindig baj van, ezért játszik újból jobbösszekötőt Palotás. Remélni kell, hogy a csapat meg fogja állni a helyét és megszerzi az annyira szükséges pontokat, ez azonban csak úgy lehetséges, ha minden tudását és lelkesedését latbaveti.

A mérkőzés iránt igen nagy az érdeklődés, annál is inkább, mert a Kispestnek is lesz támogatója a budapesti filléres gyors közönségében.

A Bocskay vezetősége felhívja tagjai figyelmét arra, hogy a Kispest mérkőzésre szóló jegyet már a mult hónapban kiadta a tagoknak. Ezek a jegyek csak úgy érvényesek, ha a pályán felmutatják a november havi tagsági nyugtát is.

KÖZGAZDASÁG

NAGYOBB KUKORICAIMPORT HIRE A GABONATŐZSDÉN

Határidőüzlet:

Búza: márciusra 18.09, 07, 10, 06, 05, 04, 02, 09, zárlat 18.08—09, májusra 18.24, 32, 22, 20, 17, 23, zárlat 18.23—25.

Rozs: márciusra 16.18, 20, 18, 16, 22,, zárlat 16.22—25.

Tengeri: májusra 15.50, 54, 45, 44, 48, zárlat 15.48—50,

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg 18.15—18.35, 78 kg 18.25—18.50, 79 kg 18.40—18.65, 80 kg 18.55—18.75, tiszai 77 kg 17.85—18.00, 78 kg 18.00—18.15, 79 kg 18.15—18.30, 80 kg 18.25—18.40.

Rozs: 16.00—16.20, takarmányárpa 17.00—17.30, zab 17.50—17.65, tengeri 15.50—15.60.

A készáruvásáron búza 10 fillérrel olcsóbb, rozs nem változott, zab 5—10 fillérrel olcsóbb, tengeri nem változott.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.60—16.90, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 336.90—340.90, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 schilling 80.00—80.70, 100 frank 110.70—111.65.

ORSZÁGOS VÁSAROK

Szombat 9.: Gyoma

November 10., vasárnap: Abádszalók, Budapest, Gyoma, Debrecen, Kiskunmajsa, Kunszentmárton, Szabadszállás.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa és rokon

Ehrlich Zoltán

munkás életének 41-ik évében, boldog házasságának 20-ik évében, folyó hó 6-án, tragikus hírtelenséggel elhunyt.

A megboldogult földi maradványait folyó hó 10-én, vasárnap délután ½3 órakor helyezzük örök nyugalomra a Köztemető ravatalozójából.

A gyászoló család és a kiterjedt rokonság.

A nevető holttest

Különös történet. Irta: Vécsey Leó

(4)

— Igen. Morgueból sokszor kért szegénysorsú halottakat, akiknek eltemetéséről a hatóságnak kellett gondoskodnia. Mint köztudomású, az ilyen legtöbbnyire ismeretlen származású halottakat kapta, a temetéséről azután maga gondoskodott. Sőt, közvetlenül a kórházakból is kapott holttesteket Berk professzor . . .

— S mit csinált ezekkel?

— A holttesteket, mint megállapítottam, kivétel nélkül az élettani intézetbe vitték, ahol Berk professzornak külön magánműtője és laboratóriuma volt, speciális kísérletei számára. Innen történt azután a temetés.

— De mi volt a speciális kísérlet?

— Azt, sajnos, nem tudom pontosan, főtanácsos uram — mondta a rendőrfogalmazó zavartan. — Ahogy megállapítani tudtam, a kísérlet inkább temetés után kezdődött.

— Micsoda? Ezt nem értem — figyelt fel a rendőrfőtanácsos.

Szilveszter fogalmazó újból lapozgatott az akták között:

— Nem részletezem, mi módon jutottam erre az eredményre, mert itt már egész sereg hivatalos jegyzőkönyvet kellett felvennem. A lényeg az hogy Berk professzor valami különleges filmfelvevő apparátust készített, amely hosszabb időtartamra beállított óraszerkezettel állt összeköttetésben. Az óraszerkezet bizonyos időközökben begyujtott egy láncba összefűzött, de elszigetelt magnéziumkanócot. — Fény villant fel és a lencse egy apró filmképecskét készített. Ugyanakkor már tovább nőtt a filmszalag. Azután újabb magnéziumfény és újabb felvétel. A szerkezet igen drága, légmentesen elzárt dobozba volt beépítve, míg ugyanakkor szellemes hajszálcsőrendszer gondoskodott a magnézium szétoszlásáról, akár hat-nyolc láb mélyen a földalatt is.

— A föld alatt?

— Igen. Berk professzor ugyanis egy ilyen mozgófénykép-felvevőkészüléket behelyezett a jól elzárt koporsóba. Az óraszerkezet, mondjuk tíz évre volt beállítva, úgy, hogy tizenkét óránként fel villant a magnéziumfény és csinált egy kis képecskét. Ilyen formán tíz év alatt mint egy hétezerháromszáz képecske készült, ami körülbelül háromszáz és egynehány méter filmszalagot vett igénybe. Tekintettel arra, hogy a mozgókép szinházakban előadásra kerülő filmszalagon is huszonhárom képecske esik egy méterre.

— Hm. — mosolygott a rendőrfőtanácsos. — Milyen pontosan tudod te ezeket!

— Alapos tanulmányokat kellett végeznem, — jegyezte meg Szilveszter dr, míg tekintete figyelmesen fürkészte az akták apróbetűs szövegét.

— Az egész dolog egyébként példátlanul érdekel és egy percre sem hagy nyugodni.

VI. FEJEZET.

A HALÁLTITOK FILMTEKERCSE.

— Hogy tehát összefoglaljam, — folytatta rövid szünet után a rendőrfogalmazó, — Berk professzor az általa szerkesztett géppel, amelyet a megvásárolt holttest mellé, a koporsóba alkalmazott, tíz év alatt készített egy háromszáz méteres szalagot. A film a lassított képecskékkel tíz év alatt készült, de ilyen háromszázméteres filmtekercsnek a levetítése mindössze tíz percet vesz igénybe. Berk tanár tehát tíz perc alatt, gyorsított mozgással és megfelelő nagyításban a vászonra varázsolhatta a bomlási folyamatot, ami természetes tíz év alatt megy végbe a holttesten. Vagyis más szóval elevenen a néző elé vetítette azt az átalakulást, ami az elkékült holttestből letisztult fehér csontváz lesz . . .

— Szörnyű gondolat! — borzongott össze az idősebbik rendőrtisztviselő.

— Igen. Sőt, Berk tanár tovább ment Őt nem érdekelt más, mint az emberi fej. A filmfelvevő gépet, amennyire persze most utólag megállapítani lehet, úgy állította fel, hogy az egész képsíkot egyedül a holttest feje töltse be. Minden részletével együtt fényképre akarta rögziteni tehát a folyamatot, amikor a lehuny pillájú, zárt ajkú merev halott bomlani kezd, ahaj lehullott róla, a bőr lassan eltünt és kialakult a vigyorgó, hibátlan, tiszta csontkoponya.

— Borzalmas!

Szilveszter rendőrfogalmazó ismét lapozott az akták között:

— Minden megállapításom, természetesen puszta következtetés, — folytatta száraz, hivatali hangon, hogy ezzel is jelezze, hogy mennyire nincsenek rá hatással ezek a dolgok s kényszerű rendőrmunkának tekinti az egész különöstárgyú kutatást. — Ismétlem azt, hogy a professzor munkatársai és bizalmasai mind egy szálig elpusztultak a laboratóriumi tömegszerencsétlenségben. Átvizsgálva az orvostani intézet és a kórházak halottasházainak régi jelentését és egybevetve ezeket a professzor lakásán lefoglalt jegyzetek és régi naptárkönyvecskékben talált feljegyzések adataival, megállapitottam, hogy Berk tanár tizehárom vagy tizennégy évvel ezelőtt kezte meg az ilyen tárgyú kísérleteket. Találtam például egy feljegyzést valami Tom Barna nevű vasúti kegydíjasról, aki holttestét mintegy húsz évvel ezelőtt, még életében eladta Berk Medárd professzornak. Ez a Tom Baran — aki a jelek szerint a professzor bizalmasa volt vagy legalább is Berk Medárd gyakran támogatta őt, — tizennégy év előtt halt meg a lakásán. Asztmaroham ölte meg! Holttestét a temetkezési vállalat emberei vitték el és az egyszerű, de falusi fogalmak szerint igen díszes egyházi temetés után nem a temetőbe szállították, hanem lezárt ólomkoporsóba a falusi pályaudvarra. Majd tekintélyes költséggel a fővárosba. — Egyenesen Berk professzor magánlaboratóriumába. Vizsgálatom szerint ez volt az első ilyen kísérleti holttest.

— S mi történt ezután?

— Ennek próbáltam tüzetesen utána járni. Berk tanár tizennégy évvel ezelőtt sírhelyet vásárolt az egyik fővárosi temetőben. Ott volt Barban pihenő helye a nevével jelzett egyszerű fakereszt alatt. Mintegy négy esztendővel ezelőtt a sírt az alkonyati órákban, mikor már mindenki eltávozott a temetőből hatósági engedély alapján felbontották. Ugy volt, hogy Tom Baran holttestét máshova viszik át. Ez azonban nem történt meg! Röviddel azután, hogy a sirt felásták, a professzor rendeletére ismét elföldelték. A lezárt koporsóhoz hozzá sem nyultak. Beszéltem a temető egy öreg kertészével, aki ott volt a négy év előtti exumálásnál és elmondta, hogy Berk tanár igen ingerült és bosszús volt, amikor a furcsán elszenesedett koporsót megpillantotta. Azonnal kiadta a rendelkezést, hogy hantolják be újra a sirt.

Folytatjuk.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

KIRÁLY KÁVÉ
MÉGIS A LEGJOBBAK
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉT
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ
ELŐTT PÖRKÖLIK.
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

Varrónő,
ki szakképzettségét kellő vizsgák letételével igazolni tudja, társnak, esetleg üzletvezetőnek jelentkezzen. Cím: a kiadóban. 3005

Lehetőleg
nyugdíjas házmestert keresek. Jelentkezni: reggel 9—10-ig és délután 4—5-ig. Dr. Rényi ügyvédnél, Miklós u. 4. 3021

Fakihordó
kocsist felveszek. Erzsébet ucca 36. Fatelep. 3019

Bejárónő,
megbízható, könyvvel jelentkezzék 12 órától. Méliusz-tér 15. sz., II. lakás. 715

Gyermek
mellé 12 év körüli leány közeli tanyára felvétetik. Címet a kiadóhivatalba »Gyermekszerető« jeligére adják le. 719

ÁLLÁST KERESŐK

Intelligens
magános megbízható középkorú izr. nő házvezetői állást keres magános úrnál. Cím a kiadóban. 2963

OKTATÁS

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 8 pengőért csak felnötteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Kossuth u. 41. 543

INGATLAN

Többrendbeli
kisebb-nagyobb ház ingatlan jutányos áron előnyös feltételek mellett eladó. — Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u. 81. 2889

Nyilastelepen
Márton Kálmán ucca 38. szám alatti sarok üzletház, melyben korlátlan italmérés, fűszerüzlet és a Nép kör helyisége van, eladó az vebb a helyszínen a tulaj üzletekkel együttesen. Bő donostól tudható meg. 1765

Villamos
begállónál modern ház — több lakással jutányosan eladó. Péterfia u. 31. 2989

ÜZLETEK

Kiadó
Vígkedvű Mihály u. 6. sz. jóhirű régi pékműhely felszereléssel, lakással dec. 1-ére. Értekezni ugyanott: Kovács háztulajdonosnál. 2953

Deák Ferenc
és Erzsébet ucca sarkán üzlethelyiség esetleg megosztva is kiadó. 2803

KIADÓ LAKÁS

Különbejáratú
garantáltan tiszta szerenyebb bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Cím a kiadóban. 2240

Egy
udvarranyíló szoba, konyha, előszoba mellékhelyiséggel, fix fizetéses gyermektelen házaspárnak — vagy magányosnak kiadó Megtekinthető csak délután. Apaffy u. 32. sz. 2617

Tiszta
udvari szoba, fürdőszoba használattal olcsón kiadó. Széchenyi u. 12., az uccai lakásban. 4026

GARANTÁLTAN
tiszta bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Püspöki palota I. kapu, hátul az udvarban. Erdeklődni a házmesternél. 2392

Szép
tiszta, száraz pincelakás józanéletü házmesternek kiadó takarításért november 15-re. Lehetséges előbb is Apaffy ucca 20. 696

Kálvin tér 13.
»Uránia« épületben négy szoba, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Érdeklődni lehet a Belvárosi Takarékpénztár Rt. fióknál. 3000

Uccai
különbejáratú elegánsan bútorozott szép szoba kiadó. Széchenyi ucca 29.

Piac
ucca 51. sz. alatt két nagy elsőemeleti uccai szoba iroda céljára rendkívül alkalmas, november 1 ére kiadó. Bejárat: Arany János ucca 1. Biró. 2850

Háromszobás
lakás központi fűtéssel, — ugyanott két üzlethelyiség azonnal kiadó. Simonffy ucca 7. 3017

Elsőemeleti
négy szoba és mellékhelyiségekből álló parkettes kényelmes urilakás kiadó. — Miklós ucca 4. Dr. Rényi ügyvéd. 3020

Három-,
kettő-, egyszobás lakás Déri-múzeum közelében kiadó. Cserepes u. 4. 718

Szépen
bútorozott különbejáratú szobát keres fürdőszobával egyetemi hallgatónő. »Fűtésben megállapodva«. 3016

Összkomfortos
négyszobás uccai lakás egy különbejárattal is azonnalra átadó olcsó bérrel. — Ornsteinné, Rákosi Jenő u. 5. 3015

Uccai
különbejáratú elegánsan bútorozott szép szoba kiadó. Széchenyi ucca 29. 3006

LAKÁST KERESŐK

Különbejáratú
szeparált, szépen bútorozott szobát keres lehetőleg fürdőszobával, központi fűtéssel. »Mérnök« jeligére. 3018

Árvaleány
keres kicsi, tízpengős bútorozott szobát tisztességes családnál. Megkereséseket: Itélőtábla kapushoz. 714

ELADÁS

Rádió,
nagyteljesítményű, 2+1 lámpás készülék 200—2000 mtrig való vételre teljesen jó karban, polituros rezonáns lapra szerelt Orion 9405-ös dinamikus hangszóróval eladó. Csigekert ucca 10. 4002

Fatgalambok
túlszaporodás és helyszűke miatt mélyen le zá"ít" árban eladók. Apaffy ucca 20. sz. 675

Sírbolt
Köztemetőben és mindenféle sírkövek olcsón eladók. Hunyadi ucca 14. Sírkőüzle: 2894

Portál,
redőnyök, üvegfalak, padl olcsón eladó. Lu tig, Eötvös u 87. 2876

Modern
háló, ebédlő, bőrgarnitúra, rádió, antik íróasztal, varrógép, hármas szekrény, — festmények, hencserek eladó. Degenfeldtér 8. 2966

Rendkívül
olcsón eladó 2+1 csöves rádió. Széchenyi u. 6. Nagy József. 3013

Irógép,
kitűnő karban, Adler-típus eladó. Ügynökség, Hunyadi ucca 21. 3004

Eladó
olcsón egy kidugós, egy falratevő cégtábla, hordozható kirakat, egy vasajtó, ami füstölőre is jó, egy 2 méter hosszú, 80 széles erős asztal, éjjelihzekrény. **Ugyanott egy különbejáratú bútorozott szoba kiadó.** Piac 40., hátulsó lakás balra. 3009

Szekerek,
lógereblye, mázsa, rosta, szánkók és sok egyéb gazdasági felszerelések eladók Apafai gazdaságban, Debrecentől 5 kilométerre a Hadházi úton. 2988

Egy
villany reklámtábla olcsón eladó. Bocskay papírkereskedésben, Hatvan u. 15. 3010

Ebédlő
antik szalon, konyhaberendezés, jégszekrény, többféle hoimi elköltözés miatt eladó. Ornsteinné, Rákosi Jenő u. 5. 3014

VÉTEL

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát legmagasabb áron vesz Sretter Janos ékszerész. — Batthyány u. 13. 2637

Búzaaljat,
repcealjat, kőles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 1394

Pengős
és félpengős regényeket megvételre keres Acél antikvárium, Széchenyi u. 2. Rózsavölgyi és Nádor 1936. évi albumai már kaphatók ugyanott 2971

Vagyonmentő,
Hunyadi u. 18. Veszünk villanymotort, férfi varrógépet, tűzőgépet, rőfös berendezést, csillárt. 2384

Cserépkályhát,
jó állapotban használtat megvételre keresek. Cím: Erdődy, Ujfehértó. 3011

AJÁNLAT

Harisnyatalpalást,
mindennemü varrást, javítást olcsón készítek háznál és Eötvös ucca 102. Ugyanott bútorozott szoba kiadó. 2962

Olcsó cipők!
Kevés költséggel udvarban nyitottam meg üzletemet, ahol **a legjobb minőségü cipőket feltünő olcsó árban** árusitom! Igyekezzen meggyőződni, hogy **hirdetésem nem nagyhangu reklám,** hanem **valóság.** Duplatalpu **iskolacipőimre** külön felhivom a szülők figyelmét. **Burger István** Piac ucca 42. **(Pannonia-udvar.)** 2560

Többszáz
kötött mellényt alkalmi áron vettem, eddig még nem létezett áron dobom piacra. Steuer Divatházban, Csapó u. 10. 1977

LUDTALPA VAN?

Csináltasson cipőt Grieg mannál, ki 40 év óta orvosilag elismert speciálista gyógycipész **Piac u 29**

Húsfüstölés
olcsón, pontosan, kifogástalanul, Teleki ucca 88. szám alatt 2979

Fleischer Anna
kalapszalonját megnyitotta (Wiener-palota). Modellek már 2 pengőtől, alakítás 68 fillér. 2841

Gyökeres
szőlővesszők saját telepemről gyökereztetett szőlővesszők, 1 és 2 évesek kaphatók minden fajokban. — Árpádtér 33. (Homok ucca sarok.) 3007

Ujlétai
sajáttesmésü ó és új fajboraimat névnapokra és disznóölésre leszállitott árban árusitom. Árpádtér 33. — (Homok ucca sarok.) 3008

ELLÁTÁS

HUNGARIA-PENSIO
Piac ucca 59. szám alatt megnyilt. Kitünő konyha, mérsékelt árak. Szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták.

Elsőrendü
kóser házikoszt bentétkezésre és kihordásra olcsón kapható. Széchenyi ucca 18. Özv. Bleierné. 2940

KÜLÖNFÉLE

Költözködésnél
eltörött dísztárgyakat olcsón szakszerüen javítok. Villanyégőket cserélek és olcsón árusitok. Rádiók csillárok bámulatos olcsón. **Bárány rádiószaküzlet,** — Szent Anna u. 1. 2752

Poloskairtást
cyángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végez **Csala, Rákóczi u. 9.** 2141

Budapestre
költöztetést, áruk fel-, leszállitását — legolcsóbban vállalom gumikerekü kocsival. Szabó Kálmán u. 55. 2952

Himző
előnyomda, legujabb minták, olcsó árak. Maróthy György ucca 14. 3003

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott: a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kör-